

KÜRD DİPLOMAT

Nº 44 (288) 24 - 30 Noyabr, Çiriya paş, sal, 2014

Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzeti
Rojnama heftename civakî û sîyasî

H.Əliyev

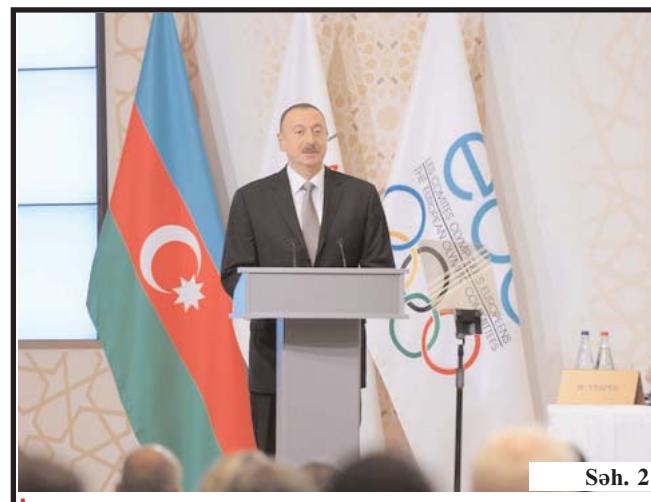
Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslami çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sindirmiş göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kurdün dərgahına daim baş əyər.

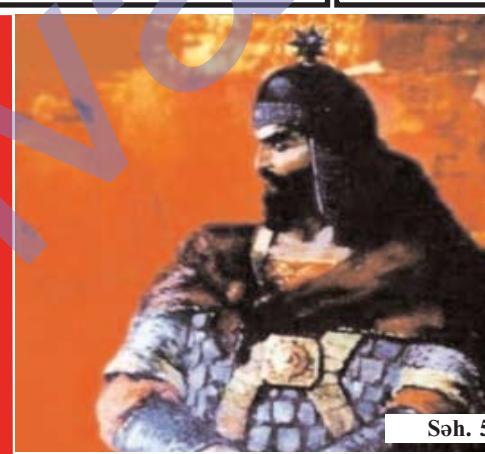
Səbahəddin Eloğlu

İlham Əliyev Avropa Olimpiya Komitəsinin
Bakıda keçirilən 43-cü Baş Assambleyasının
rəsmi açılışında iştirak edib

Serok pêşwaziya davutoglu kir

Davutoglu li Hewlêr e

40 SALÊN BEXTEWARÎYÊ LI SER BALGÎYEKİ

Karayılan'dan Ortak Komutanlık Teklifi

Babəkin türk olub-olmaması
üstündə mübahisə etdilər

Xwedî li Prof. Qedrî Yıldırım derketin

'Kurdüstan torpaqları kurd xalqına buraxılmazsa, IŞİD'den sonra da döyük sürər'

США опять обещают пешмерга тяжелое оружие

Səh. 14

Rewşa koçberên Şingalê

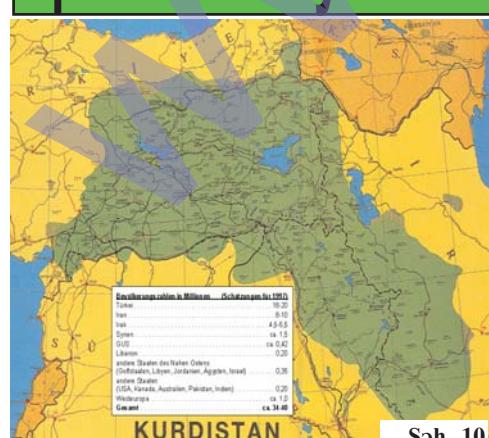
'Kürt kadını şiddete karşı
mücadeleye öncülük ediyor'

Səh. 13

Эрбиль получит от Багдада \$ 1 млрд.

Kürdlər Kobanidə strateji
yüksekliyi IŞİD-dən geri aldı

Səh. 6

Rêwîyêni benda
``Hespê felekê''

Ortadoğu'da Kürdleri
ne bekliyor?

Li Ala Kurdistanê
xwedî derketin

Dixwum nan û pîvazê

İlham Əliyev Avropa Olimpiya Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü Baş Assambleyasının rəsmi açılışında iştirak edib

Bakıda Avropa Olimpiya Komitəsinin 43-cü Baş Assambleyası işə başlayıb. İki gün davam edəcək tədbirin rəsmi açılışında Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva iştirak ediblər.

Avropa Olimpiya Komitəsinin 43-cü Baş Assambleyası qarşındaki dövrde həlli ni gözləyen bir çox məsələrin müzakirə olunması və həyata keçirilməsi baxımından mühüm tədbirdir. Avropa ölkələrinin Milli Olimpiya komitələrinin nümayəndə heyətlərinin, beynəlxalq idman qurumlarının rəhbərlərinin iştirak etdikləri Assambleyada "Olimpiya Oyunları", "Marketing və rabitə", "Idman hamı üçün", "Olimpiya mədəniyyəti və irsi", "Tibb və antidoping", "Idmanda gender bərabərliyi" və digər mövzularda hesabat məruzələri, o cümlədən ilk Avropa Oyunları barədə məlumat və "Bakı-2015" Əməliyyat Komitəsinin hesabatı da dinlənilecək. 2016-ci il Yay Olimpiya, XXIII Qış Olimpiya oyunlarına və Avropa Yeniyetmələrinin Olimpiya Festivalına hazırlıq işlərinin gedişi ilə bağlı hesabatlar da Assambleyanın gündəliyinə daxildir. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti Tomas Bax və Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikki Prezident İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevə qarşıladılar.

Dövlət başçısı və xanımı Avropa Olimpiya Komitəsinin rəhbər heyəti ilə görüşdülər. Prezident İlham Əliyev Avropa Olimpiya Komitəsinin 43-cü Baş Assambleyasında çıxış etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

- Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab Tomas Bax.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin fəxri prezidenti cənab Jak Roqq.

Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab Patrik Hikki.

Hörmətli qonaqlar.

Xanımlar və cənablar.

Əvvəlcə Sizin hamınızı Azərbaycanda salamlamaq istəyirəm. Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasının toplantısını Bakıda qəbul etməkdən böyük şərəf hissi duyuruq. Azərbaycan qədim tarixi, adət-ənənələri və mədəniyyəti ilə seçilən ölkədir. Əminəm ki, qonaqlarımız, -bılırəm, onların eksəriyyəti ölkəmizə ilk dəfədir səfər edir, - həmçinin Azərbaycanı daha yaxşı tanımaq, tarixi yerlərimizi ziyrət etmek imkanını əldə edəcəklər. Yeri gəlmışkən, onlardan bəziləri UNESCO tərəfindən qorunur və dünya mədəni irlərinin bir hissəsidir.

Bununla belə, Azərbaycan müstəqil ölkə kimi gəncdir. Müstəqilliyimizin cəmi 23 yaşı var. Əlbəttə ki, müstəqilliyimizin ilk illərində əsas prioritet müstəqil ölkənin qurmaq, dövlətçiliyimizi və müstəqilliyimizi möhkəmləndirmək və siyasi təsisatları yaratmaq idi. Avropa Olimpiya Komitəsinə üzv olmaq qərarı bu Komitə tərəfindən çox müsbət qarşılıdı və prioritətlərimizi nümayiş etdirdi. Avropa Olimpiya ailəsinə üzv olduqdan sonra Azərbaycan Avropa təsisatlarına daha sürətli integrasiya etməyə başladı. Siyasi sistemimiz Avropanın siyasi sisteminin modelidir. Çünkü bildiğiniz kimi, müstəqilliyimizi bərpa etdiyimiz vaxt siyasi sistem, ümumiyyətlə mövcud deyildi. Biz uğurları qazanmaq, müstəqillik fürsətinini qaćırma maq üçün müstəqil dövlət qurmali, siyasi təsisatları yaratmalı, o cümlədən güclü iqtisadiyyatı formalasdırmalı idik.

Bu baxımdan Avropa Olimpiya ailəsinin hissəsi olmaq, həmçinin biza Avropa təsisatlarına fəal şəkildə integrasiya imkanını yaratdı. Yeri gəlmışkən, Azərbaycanın Avropa Şurasının Nazirlər Komitəsindəki sədrliyi bir həftə önce başa

çıtab. Sədrliyimiz çox uğurla keçdi. Əlbəttə ki, 2001-ci ildə reallaşmış Avropa Şurasına üzvlük bizə islahatları davam etdirmek və Avropa dəyərlərini ölkəmizdə təşviq etmək imkanını yaratdı. Siyasi islahatlar Azərbaycan üçün əsas prioritetlərdən biridir. Güclü demokratik təsisatların qurulması bizim üçün uğur şərtidir, çünki bizim bu gün güclü iqtisadiyyatımız var. Lakin möhkəm siyasi sistem olmadan inkişafımız görmək istediyimiz qədər sürəti ola bilməzdi.

Bir sözlə, demokratianın və əsas azadlıqların təşviqi bizim üçün prioritətdir. Azərbaycanda bütün əsas azadlıqlar təmin edilib. Mətbuat azadlığı, azad internet var. Vətəndaşlarımızın 70 faizdən çoxu fəal internet istifadəçisidir. Toplaşmaq, təşkilatlanmaq azadlığı tam təmin edilib. Azərbaycanda 500-dən çox mətbuə orqan fəaliyyət göstərir.

Dini azadlıq tam təmin edilib. Ölkəmiz hazırda dünyada multikulturalizmin əsas

və şaxələndirilməsi, əlbəttə ki, Avropa təsisatları ilə gələcək münasibətlərimizdə əsas rol oynayacaq. Avropa İttifaqı ilə əlaqələrimizi ortaç dəyərlərə, qarşılıqlı hörmətə və marağa əsaslanan, proqnozlaşdırılan, çox güclü əlaqələr hesab edirik. Buna görə, fikrimizcə, bu münasibətlər sivilizasiyaların dialoqunda mühüm rol oynaya bilər. Çünkü bu, coğrafi mövqeyimiz, tariximiz və irlərimizdən gelir. Azərbaycan coğrafi baxımdan Avropa ilə Asiya arasında yerləşir. Mədəniyyət, çoxmədəniyyətli və çoxkonfessiyalı cəmiyyət baxımdan Azərbaycan sivilizasiyaların dialoqunda mühüm rol oynayır. Biz Avropa təsisatlarının üzvüyük. Eyni zamanda, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının da üzvüyük. Əslində, dünyada nadir ölkələrdən biriyik ki, iki yüzdən artıq ölkəni əhatə edən hər iki təşkilatın üzvüyük. Avropa ilə münasibətlərimiz sırf enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı deyil. Əməkdaşlığımızın daha geniş əhatə dairəsi var.

böyük sərmayələr qoyuruq. Son 10-15 il ərzində Azərbaycanda 50-dən artıq müasir Olimpiya Mərkəzi tikilib. Yeri gəlmışkən, ilk Olimpiya-İdman Mərkəzi Azərbaycanda 2000-ci ildə tikilmişdir və Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin fəxri prezidenti, o vaxt Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab Jak Roqq həmin ilk idman mərkəzinin açılış mərasimində iştirak etmişdir. Həmin vaxtdan etibarən bu ənənə davam edir. Avropa Olimpiya Komitəsinin indiki prezidenti, əziz dostumuz cənab Patrik Hikki isə 2006-ci ildə ölkəmizin cənub bölgəsində yerləşən şəhərlərimizdən birində Olimpiya İdman Mərkəzinin açılışında iştirak etmişdir. İdman infrastrukturuna qoyulan sərmayələr atletlərimiz nəticələrində əks olunub. Fərehlənirik ki, Azərbaycan idmançıları ölkəmizi beynəlxalq sahnedə layiqincə təmsil edirlər. Londonda keçirilmiş son Olimpiya Oyunlarında idmançılarımız 10 medal qazanıb. Onlardan ikisi qızıldır. Ölkəmiz bütün iştirakçılar sırasında 30-cu, Avropa ölkəleri arasında isə 15-ci oldu.

Bu il Nankində Yeniyetmələrin Olimpiya Oyunlarında gənc idmançılarımız təxminən 200 ölkə sırasında 10-cu yeri tutmuşlar. Bu, müstəqilliyini yalnız 23 il önce qazanan, əhalisi o qədər də çox olmayan ölkə üçün tarixi nailiyətdir. Onuncu yer o deməkdir ki, biz dünyanın aparıcı idman ölkələri sırasındayıq. Bu, Azərbaycanda idmanın təşviqi, lazımi infrastrukturun qurulmasının bariz nümunəsidir. London və Nankində medal qazanmış bütün atletlər müstəqillik illərində formalaşmış idmançılardır. Müstəqillik bizim üçün ən böyük dəyərdir. Bu gün Azərbaycan xalqı nəinki müstəqil olmaqdan, BMT-də bayrağını qaldırmaqdan fərehlənir. O, həmçinin fərehlənir ki, bu müstəqillik ölkəyə uğurlar, sosial rifah və xalqımıza çəçəklənmə gətirdi. Bizim Avropa və dünya çempionatlarının keçirilməsində təcrübəmiz var. Bu tədbirlər Azərbaycanda dəfələrlə keçirilib. Lakin əlbəttə ki, gələn il keçiriləcək Avropa Oyunları bizim üçün ən yüksək səviyyəli idman hadisəsinə çevriləcək. Fərehlənirik ki, ilk Avropa Oyunları məhz Azərbaycanda keçiriləcək. Fürsətdən istifadə edərək, Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasına qəbul etdiyi bu qərara görə bir daha minnədarlığı bildirmə istəyirəm. Deyə bilərəm ki, biz siz sevindirəcəyik və bu Oyunların ən yüksək səviyyədə hazırlanması və keçirilməsi üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Baxmayaraq ki, vaxtimız azdır. Hazırlıqlar üçün cəmi iki il yarımla ayrılmışdır. Lakin xoşbəxtlikdən əvvəlki illərdə idman infrastrukturuna qoyulmuş sərmayələr bir neçə ay ərzində hazır olmaq imkanı yaratdı. Əlbəttə ki, bu, Avropada və bütün dünyada nadir hadisə olacaq. Hesab edirəm ki, biz bu Oyunların keçirilməsində standartları müəyyən edəcəyik. Yəqin artıq bilirsınız ki, Oyunlarda 20 idman növü üzrə 6 mindən çox idmançı iştirak edəcək. 2016-ci ildə biz Dünya Şahmat Olimpiadasını, 2017-ci ildə isə İslam Həmrəyliyi Oyunlarını keçirəcəyik. Bu da çox rəmzidir. Eyni ölkədə, eyni şəhərdə iki ildə siz Avropa Oyunlarını, sonra isə İslam Həmrəyliyi Oyunlarını seyr edəcəksiniz. Bu, Azərbaycanın bugünkü reallığını əks etdirir. Ölkəmiz müasir və dinamikdir, əməkdaşlıqla açıqdır, sivilizasiyaların və qitələrin kəsişməsində yerləşir, yaxşı potensiala, güclü dəstəyə və gələcək üçün aydın planlara malikdir. Əminəm ki, qonaqlarımızın Azərbaycanı daha yaxşı tanımaq imkanı olacaq. Mən Sizə uğurlar arzulayıram və bu gün bizimlə olduğumuza görə minnədaram. president.az

mərkəzlərindən biri hesab olunur. Bir çox beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi və həmin mühüm məsələnin müzakirəsi ümumi əməkdaşlıq amalına və dinlərəsi dialoqa verilən töhfədir.

Eyni zamanda, biz müasir, özünü təmin edən iqtisadiyyatın qurulması üçün ürəkdən çalışırıq. Bu səbəbdən, iqtisadi islahatlar gündəliyimizdə olan məsələdir. Son on il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyada ən sürətə artan iqtisadiyyat olub. Ümumi daxili məhsulumuz üç dəfədən çox artıb. Bütçə xərclərimiz iyirmi dəfədən çox artıb. Biz yoxsulluğun səviyyəsini 49 faizdən 5 faizə qədər azaldıa bildik. İşsizlik isə 5 faizdən aşağıdır. Maliyyə vəziyyətimiz çox sabitdir. Xarici borc ümumi daxili məhsulun yalnız 8 faizini təşkil edir. İqtisadi islahatlarımız, həmçinin beynəlxalq maliyyə təsisatları tərəfindən xüsusi olaraq qeyd edilir. Yeri gəlmışkən, Davos Dünya İqtisadi Forumu qlobal rəqabətə davamlılıq baxımdan ölkəmizi 38-ci yerdə qərarlaşdırıb.

Bu sebəbdən, iqtisadi inkişafımızın aparıcı qüvvəsi, əlbəttə ki, islahatlar oldu. Eyni zamanda, Azərbaycan zəngin təbii ehtiyatlara malik olan ölkədir. Tebii ehtiyatlardan səmərəli istifadə, milli ehtiyatların insan kapitalına çevrilməsi, həmçinin bizim üçün prioritət oldu. Gələcəyə sər mayə, təhsil, sosial problemlərin həlli və infrastrukturun yaradılması bize iqtisadiyyatımızı şaxələndirməyə imkan verdi.

Beləliklə, enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə gəldikdə, Azərbaycan bu gün Avropanın çox mühüm tərəfdəsidir. Avropa İttifaqı ilə imzaladığımız sənədlər aydın göstərir ki, Azərbaycan "Cənub" qaz dəhlizini təsviq və təchiz edən, eləcə də inşasını başlatdırın tərəfdir. Əslində, biz "Cənub" qaz dəhlizinin çəkilməsini başlatdırın ölkə olduq. Təməlqoyma mərasimi avropanı həmkarlarının geniş iştirakı ilə Bakıda iki ay onçə, sentyabrın 20-də təşkil edilmişdir. Bir sözə, enerji təhlükəsizliyi

'Kürdüstan torpaqları kurd xalqına buraxılmazsa, IŞİD'den sonra da döyükş sürer'

Irak ordusunun Celewla ve Sadiye'deki eməliyyatların ardından IŞİD'den təmizlənən bölgələrdə Kürdüstan Bayrağı'nın açılmasına icazə verməməsi yeni bir müzakirəyə səbəb oldu. Güney Kürdüstanın cənub şərqindəki ən uc bölgələri olan Celewla və Sadiye rayonlarında Peşmerge Gücləri, İraq ordusu və könüllü milislerin eməliyyatları sürəkən İraq ordusunun Sadiye'de IŞİD'den təmizlənən bəzi bölgələrdə Kürdüstan Bayrağını endirməsi böhrana səbəb olmuşdu. Peşmerge qaynaqları koordinasiyalı eməliyyatlarla IŞİD'den qurtarılan kurdistane bölgələrin özləri tərəfindən nəzarət edilməsi lazımlı olduğunu müdafiə edir. Bölgədəki selahiyətlər, Kürdüstan Region Başçısı Məsud

Bərzaninin bu mövzu haqqında daha əvvəl xəbərdarlıqlarda olduğunu ifade edir. Mövzu haqqında BasNews'e danışan Kürdüstan Demokrat Partiyası (PDK) Kerkük-Germiyan Məclisi Üzvü Diyarı Hüseyin, Kürdüstan Region Başçısı Məsud Bərzaninin, Xaneqin döyükş cephəsinini ziyarətində Peşmerge Gücləri'ne, xəbərdarlıqlarda olduğunu söylədi.

Bərzaninin, Kürdüstanın tor-

paqlarının hamisinin qurtarılması lazımlı olduğunu əks halda döyükşün IŞİD'den sonra da davam edəcəyini söylədiyi köçürən Hüseyin, 'Kürdüstan torpaqları kurd buraxılmazsa, IŞİD'den sonra da döyükş sürer' sözünün bu gün yaşanan böhrana işaret etdiyini ifadə etdi.

Qısa müddət əvvəl də Kerkükə bağlı Dubiz mahalində bəzər bir böhranın yaşandığını ancaq məsələnin görüşlərlə asıldığını ifadə edən Diyari Hüseyin, "Bərzanının mesajı bu anlama gəlir. Kürdüstanın mübahisəli bölgələri tamamilə Kürdüstan torpaqları sayılmaz və IŞİD'in bu bölgelerdentemizlənməsinin ardından köhnə statuslu israr edilsə, döyükş davam edir" dedi. Peşmerge Gücləri və İraq ordusunun Celewla və Sadiye'deki eməliyyatları davam edir. BasNews

Kürdlərə silah yardımı Konqresin gündəmində

ABŞ Kongresinin Nümayəndələr Palatası IŞİD-e qarşı döyükşen peşmərgə

qüvvələrinə birbaşa silah yardımını göstərilmesi üçün Barack Obamaya selahiyət verən qanun layihəsi hazırlanıb. Avropa.info xəbər verir ki, layihə Konqressə təqdim olunub. Layihə peşmərgəyə silah yardımını 3 il müddətinə nəzərdə tutur. Bu günədək İraq kürdlərinə silahlı yardım çərçivəsində ağır silahlar və zirehlə maşınlar verilməyib.

Kürdlər Kobanide strateji yüksəkliyi IŞİD-dən geri aldı

80 IŞİD yaraqlısının öldürülüyü həcum nəticəsində Miştenur təpəsi kürdlərin əlinə keçib, IŞİD-in mövqələri zəifləyib Sentyabrın 16-dan IŞİD-in mühasirəsində olan Suriyanın Türkiye ilə sərhədində yerləşən Kobani (Suriyada Ayn əl-Arab) şəhərində veziyəti dəyişəcək ciddi hadisə baş verib. Türkiye'nin Anadolu Agentliyinin yazdığını göre, bu gün hückuma keçən kurd silahlıları

Kobanide strateji ehəmiyyətə malik Miştenur təpəsini IŞİD-dən geri alıblar. Baş verən döyükşlərdə 80 IŞİD yaraqlısı öldürülüb. Bu barədə agentliyə danışan Azad Suriya Ordusunun səhra komandiri Əhməd Əbu Samra hückumda yalnız kurd qruplarının iştirak etdiyini və təpəyə nəzarətin kürdlərdə olduğunu təsdiqləyib. ASO komandırı bildirib ki, hazırda Kobaninin qərb hissəsində döyükşlər dayanıb. Eyni zamanda o, koalisiya aviasiyasının hələ də Kobanideki IŞİD mövqələrini bombaladığını bildirib. Xatırladaq ki, Suriyanın Türkiye ilə sərhədə yerləşən Kobani şəhəri sentyabrın 16-dan IŞİD-in hückumlarına məruz qalıb. Şəhərin ətrafındakı bütün kəndləri ələ keçirən radikallar sürəkli hückumlar həyata keçirslər də, Suriyadakı 3 kurd kantonundan (əyalət) biri olan Kobanini ələ keçirmək mümkün olmayıb. ABŞ ordusu sürəkli olaraq havadan kürdlərə dəstək verib, silah-sursat gönderilib.

Eyni zamanda oktyabrın sonlarında Şimalı İraq kurd administrasiyasının 150 nəfərlik peşmərgə silahlı dəstələri və 200 nəfər Azad Suriya Ordusu döyükşüsü Kobani kürdlərinə yardım üçün gedib. Yalnız bundan sonra şəhərdə vəziyyət kürdlərin xeyrinə dəyişib.

Kobanide son çarə: QAÇMAQ

Suriyanın Kobani şəhərində YPG terror təşkilati, peşmərgə və Azad Suriya Ordusu (ASO) qüvvələri ilə IŞİD terror təşkilatı arasındakı toqquşmalar şəhərin şərqindəki Miştenur təpəsi və Kani Kurdo məhəllələrində davam edir. Publikaz "Sabah'a istinadən xəbər verir ki, Kobanideki ASO komandırı Abdullah Dədə IŞİD-in Türkiye ilə Suriya sərhədində yerləşən Mürşidpınar sərhəd məntəqəsinə hückumları haqqında məlumat verib. Abdullah Dədənin dediyinə görə, hückumlar nəticəsində 12 IŞİD-ci öldürülüb. Lakin Miştenur təpəsi və Kani Kurdo məhəllələrində toqquşmalar davam edir. Abdullah Dədənin məlumatına görə, YPG və peşmərgələr Miştenur Təpəsinin böyük bir hissəsini ələ keçirib. Dədə "onlara öz silahları ilə cavab veririk. Artıq qaçmaqdan başqa çarələri qalmayıb. Coxlu sayıda itki veriblər" deyib.

Parlementdə "Kürdüstan" davası

Türkiyə Böyük Millət Məclisində 2015-ci il üçün bündə planlaşdırılması aparılan zaman "Kürdüstan" gərginliyi yaşandı. Publikaz "Hürriyət"ə istinadən xəbər verir ki, Türkəyin Milliyyətçi Hərəkat Partiyasının millət vəkili Məhəmmət Güral "Türkiyə torpağında Kürdüstan varmı? Uca divandan mühakimə edilecek nazirdən (Elm sənayesi və texnologiya naziri Fikri İşığı

nəzərdə tutub) soruşuram: Türkiyədə Kürdistan varmı?". Bu zaman Xalqların Demokratik Partiyasının (HDP) millət vekili Hasip Qaplan "bəli var. Necə lazımdırsa, elə de var. Gün kimi aydınlaşdır ki, var" cavabını verib. Günal da "burası Türkiye torpağıdır və şəhidlərin qanı ilə sulanıb. Kim "Kürdistan var" deyirse terrorçudur. Cənab Qaplan, əger sən de elə deyirsən, sən de terrorçusun" deyə

sərt reaksiya göstərib. Bu vaxtı AKP-ci millət vəkilləri araya girib və gərginlik dəhəda yüksəlib. İclasla fasılə verilib.

adəmin səhərə qədər davam edən prokurorluq sorgularının ardından məhkəməyə sövq edilən 29 adamdan 5-i həbs olundu. Həbs səbəbi isə "cinayət törətmək məqsədiyle təşkilat qurmaq, təşkilata üzv olmaq, təşkilat daxilində tenderə fəsad qarşıdırmaq, ictimai təşkilatın əleyhinə xüsusiyyətli fırıldaqçılıq, gizli məlumatların açıqlanması" iddialarından ibarətdir.

Yaşayan Dillər İnstitutu Müdiri Prof. Dr. Qədri Yıldırımın da aralarında olduğu 24 adam isə məhkəmə nəzarət şərti ilə sərbəst buraxıldı. prinsipHaber

Prof. Qədri Yıldırım sərbəst buraxıldı

Artuklu Universitetində nəzarətə alınan universitetin Yaşayan Dillər İnstitutu Müdiri Prof. Dr. Qədri Yıldırım ile birlikdə 24 adam sərbəst buraxıldı. Mardin Artuklu Universitetində "sui-istifadə" ilə əlaqədar məhkəməyə sövq edilənlərdən 5-i həbs olundu. Yaşayan Dillər İnstitutu Müdiri Prof. Dr. Qədri Yıldırım ile birlikdə 24 adam sərbəst buraxıldı.

Mardin Respublika Baş prokurorluğunun Artuklu Universitetində bəzi tenderləri sui-istifadə edildiyi iddiasıyla

Davutoğlunu kurd snayperlər belə mühafizə etdilər

Şimalı İraq kurd regional rəhbərliyinin paytaxtı Ərbilde görüşlərini davam etdirən Türkiye baş naziri Əhməd Davutoğlu "Cəlil əl-Həyat" məscidində olarkən maraqlı an yaşandı. Publikaz "Türkiyə mediasına istinadən verdiyi məlumatata görə, Türkiye baş nazırını kurd snayperləri qoruyub. Ə.Davudoğlu

ərəbənələrə qədər davam edən prokurorluq sorgularının ardından məhkəməyə sövq edilən 29 adamdan 5-i həbs olundu. Həbs səbəbi isə "cinayət törətmək məqsədiyle təşkilat qurmaq, təşkilata üzv olmaq, təşkilat daxilində tenderə fəsad qarşıdırmaq, ictimai təşkilatın əleyhinə xüsusiyyətli fırıldaqçılıq, gizli məlumatların açıqlanması" iddialarından ibarətdir.

adəmin səhərə qədər davam edən prokurorluq sorgularının ardından məhkəməyə sövq edilən 29 adamdan 5-i həbs olundu. Həbs səbəbi isə "cinayət törətmək məqsədiyle təşkilat qurmaq, təşkilata üzv olmaq, təşkilat daxilində tenderə fəsad qarşıdırmaq, ictimai təşkilatın əleyhinə xüsusiyyətli fırıldaqçılıq, gizli məlumatların açıqlanması" iddialarından ibarətdir.

Yazılım işçisi 12 milyona yaxın insan yaşayır. Kürd yetkilisi deyib ki, bu qədər böyük ərazidə və böyük sayıda əhaliyə nəzarət edən IŞİD-in öz səralarına min-

lərle insan cəlb etməsi çox realdır. Xüsusən də IŞİD həm tutduğu ərazilərdə, həm də dünya ölkələrində özüne yeni üzvlər cəlb etmək üçün böyük kampaniya aparır. Belə bir şəraitde bu qədər böyük bir ərazidə və əhalinin içərisində IŞİD-də çoxlu sayıda muzdunun qoşulması xeyli dərəcədə realdır. Qeyd edək ki, ekspertlərə görə, IŞİD hazırda İraq və Suriyada təxminən 270 min kv.km əraziyə nəzarət edir. Eyni zamanda bu ərazinin böyük qismində savaşlar gedir və IŞİD bir neçə cəbhədə irimiyyaslı döyükşlər aparır. Bu savaşları aparmaq üçünse IŞİD-də çoxlu sayıda döyükşü gərək idi. Bu baxımdan ekspertlər hesab edir ki, qruplaşmanın üzvlərinin sayının təxmin edildiyindən çox olması tamamile gözləniləndir.

Kürdlər Türkiye siyasi arenasında yeni partiya yaradır

Kürd probleminin həlli üçün kurd qruplar siyasi fealiyyətlərini artırırlar. Axar.az xəbər verir ki, kürdlər yeni siyasi partiya yaradırlar. Kürdüstan adı ilə yaradılan ikinci partiya sənədlərinin sabah Daxili İşlər Nazirliyinə təqdim

İŞİD-in döyükşlərinin sayı 200 min nəfərdir?

Kürd administrasiyası hazırda 270 min kv.km əraziyə nəzarət edən qruplaşmanın silahlılarının sayının ehtimal olunandan qat-qat çox olduğunu iddia edirlər. "IŞİD-in döyükşlərinin sayı 200 min nəfərə qədərdir". Bu barədə İngilterənin "Independent" qəzetinə Şimalı İraq kurd administrasiyasının rəhbəri Fuad Hüseyin açıqlama verib. O bildirib ki, bir qədər əvvəl ABŞ keşfiyyatının IŞİD döyükşlərinin sayının 20-31 min nəfər arasında olması ilə bağlı hesabatı həqiqəti eks etdirmir.

Kürd yetkilisi bildirib ki, hazırda IŞİD-in üzvlərinin sayı təxmin edildiyindən xeyli çoxdur. F.Hüseyin bildirib ki, hazırda IŞİD İraq və Suriyanın ümumi ərazisinin üçdə birinə nəzarət edir. IŞİD-in hakimiyyəti altında olan ərazilərdə

təxminən 12 milyona yaxın insan yaşayır. Kürd yetkilisi deyib ki, bu qədər böyük ərazidə və böyük sayıda əhaliyə nəzarət edən IŞİD-in öz səralarına min-

Babəkin türk olub-olmaması üstündə mübahisə etdilər

Redaksiyadan: Bizim araşdırma-larımıza görə, Babəkin əslisi və nəсли, atəşpərest kürdü olmuş, İslami qəbul etməyən indiki yezidi kürdlərin nəs-lindəndir.

"Güntay Gəncalp:

- Mənə görə Babək bir qəhrə-mandır, türk deyil, Abbasi imperatorluğunun təcüvüzüne qarşı mübarizə aparırdı.

Ceyhun Bayramov:

- Babəkin ölüm anında güllerək Anadolu türkçəsində "asan ya" (asan imiş ki) ifadəsini işlətdiyi deyilir".

İslam ordusuna qarşı döyüşdürü-üün ateist sovet dövlətinin məqsədli şəkildə qabardığı tarixi şəxsiyyət, yoxsa uzun əsrlər mollaların yalnız kafir kimi xatırlanmasına imkan verdiyi əsl milli qəhrəman?

Kimdir Babək?

Babək haqda kitab müəllifi, tarixçi Ceyhun Bayramov, din tarixçisi Enur Nəsirli və Finlandiyada yaşayan azərbaycanlı tarixçi Güntay Gəncalp AzadlıqRadiosunun «Pen klub» programında bu suala cavab axtarırlar.

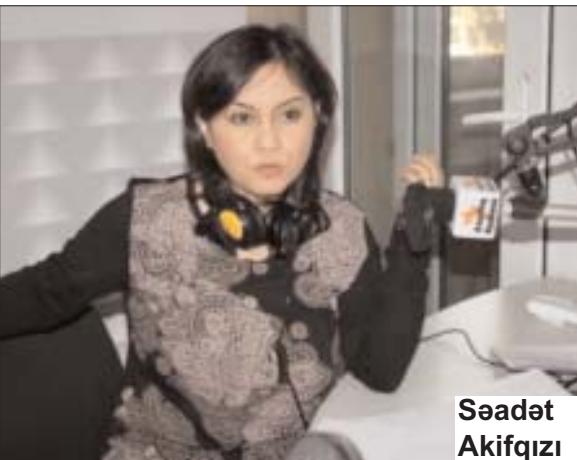
Səadət Akifqızı

- Ceyhun bəy, belə bir fikir də var ki, Babəki sovet ideoloji maşını şışirdib,

etməliyik.

Səadət A.

- Babəkin daha çox zərdüştlik dininə mənsub olduğu haqda fikirlər var. Hər-halda onun İslami qəbul etdiyini demək

Səadət Akifqızı

olmaz.

Ceyhun Bayramov

- Ərəblərin Azərbaycanı işğal etmə-sindən Babək hərəkatının başlanğıcına qədər təqribən iki əsr vaxt keçib. Demək olmaz ki, bu keçən dövr ərzində xalqın dəstəklədiyi bir zərdüşt hərəkatı baş-versin. Məhəmməd ibn Şəhistani yazır ki, Babək imamın qeyb olan ruhunun yenidən qayıdağına inanırdı. Bu on iki imamçı düşüncəydi. İstəxri yazır ki, Babəkin yaşadığı keçilməz dağların arasında, onun doğma kəndində məscid vardi və onlar quran oxuyurdular. Yaqut əl Həməvi yazır ki, Xürrəmələr İmam Mehdinin zührurunu gözleyirdilər. Bu halda Babəkin atəşpərest olmasını demək mənimcün çox gülündür.

Səadət A.

- İndi telefon xəttində araşdırmaçı Güntay Gəncalpdır. Güntay bəy, siz necə düşünürsünüz Babək haqda indiye qədər deyilənlər təhrifdir, yoxsa həqiqət-dir?

Güntay Gəncalp

- Ceyhun bəyin söylədiyi imam Mehdi məsələsi tamam yanlışdır, çünkü o zaman hələ şəliyin səkkizinci imamı Rza hələ həyatdaydı. Mənə görə yanlış bil-gilər hər zaman sıxıntı yaradar, doğru bilgilər inkişafın önünü açar. Babəkələ bağlı mövcud fikirlərin çoxu yanlışdır. Babəkin etnik kimliyində asılı olma-yaraq onun böyük bir lider və savaşçı olmasını qəbul etməliyik.

Onun müsəlman olub-olmamasının bir önemi yoxdur. Həzərəti Hüseynin şəhid edilməsindən sonra İslam dini böyük aşınmaya uğramışdı, Abbasilər müsəlman dövləti deyildi, sözdə müsəlman idilər. Imperatorluq qurmuşdular, yeni ölkələr işğal edib, qadınları kölə kimi daşıyaraq satırdılar. Bunun İslamlı bir əlaqəsi yox idi. Babək buna qarşı çıxdı. Babək inanc və ideya baxımdan İslamlı əlaqədar olmamışdır. Xürrəmilik Sasaniłər dövründə ortaya çıxmış

məzdəkçiliyin davamı olaraq meydana çıxmışdı. M. Ə. Rəsulzadə yazır ki, 19-cu əsrə qədər Azərbaycanda Babəkilik səyüş kimi istifadə olunurdu. Çünkü, Babək məglub edildikdən sonra ona qarşı çox mənfi təbliğat apardılar. "Məcmə-üt-təvarix" kitabında deyilir ki, Məzdək Ənuşirəvan Sasaniłər tərəfindən öldürülükdən sonra onun Xürrəmə adlı qadını bu soyqırımdan canını qurtararaq Rey şəhərinə qaçmış, orda əhalini məzdəki inancına dəvət etmişdi. Ancaq məzdəklik yasaq olduğu üçün, Xürrəmə adıyla yeni bir təlim meydana çıxır. Xürrəmiliklə məzdəklik arasında çox dərin bağlar vardi. Bakıxanov "Gülüstani-İrəm" kitabında yazır ki, böyük ehtimala görə, Azərbaycan sözü Azərbəykan sözünün ərbcələşmiş for-

masıdır. Əbu Hərifə yazır: Babək Əbu Müslüm Xorasanının qızı Fatimənin nəvəsidir. Əbu-Müslüm Əməviləri devirmiş və onun hesabına Abbasi xilafəti qurulmuşdu.

Abbasilər xilafəti qurulduğandan təqribən 60-70 il sonra Babək meydana çıxmışdı. Əbu Müslüm Xorasanının qızı Fatiməni Xorasanının tərəfdarları imam olaraq qəbul edirdilər. Bu cərəyanə "Müslümüyyə" deyirdilər. Bu hərəkatın Babək hərəkatında böyük rolü vardı. Bu bir növ intiqam hərəkatı idi. Nə Əbu Müslüm Xorasaninin, nə də Babək Xürrəminin türkülə yakından-uzaqdan bir əlaqəsi olmamışdır.

Səadət A.

- Bəs Babəkin milliyyəti nə idi?

Güntay Gəncalp

- Biz Babəkin məglubiyyətindən sonra bu torpaqlara gəlmışik. Mənbələrdə yazılır ki, zətən Babəki məglub edən ordular türklər idilər. Babəkələ vuruşmaq üçün, kiçik Asiyadan, Xorasandan türklər gətirmişdilər. Böyük Buğa, kiçik Buğa, Afşin, Aşnaq o ordunun başında idilər. Babəkin ordusunda yerli milletlərin hamısından vardi, kurd vardi, talış vardi, erməni vardi, amma türk yox idi.

Ceyhun B.

- Güntay bəyin fikirlərində bəzi həqiqətlər olsa da, xeyli təhrif olmuş fikirlər də var. Güntay bəyin yəqin sünni hədis kitablarından, orda İmam Mehdinin əvvəlcədən gözlənilməsindən xəberi yoxdur. Güntay bəyin dediyi Xürrəmin adını ancaq bir neçə fars tarixçisi istifadə edir.

O deyir ki, xürrəmələr Fatiməni özlərinə imam seçmişdilər, ancaq İslama qadının imam seçilmesi heç vaxt melum deyil, qadını uzaq başı övliya hesab edərdilər. İmam sözünün özü

qorumaq üçün bir müharibə?

Güntay G.

- Ceyhun bəyin söylədiklərinin Babəkələ heç bir əlaqəsi yoxdur. O deyir ki, Babəkin dövründə Azərbaycanda İmamzadə tikilmişdi. Babəkin sağlığında 11-ci imam sağ idi, imamlar özləri yaşaya-yaşa imamlığın bir mənası olmazdı ki. İmamlıq ancaq imamlar öldükdən sonra ortaya çıxmış bir anlayış idi. Ədalət uğrunda vuruşmaq üçün mütləq müsəlmanmı olmaq lazım idi? Niyə axı Babəki zorla müsəlman kimi təqdim etməyə çalışırsınız?

Səadət A.

- Güntay bəy, Babək hərəkatı ideoloji hərəkat idi, yoxsa milli azadlıq mübarizəsi?

Güntay G.

- Mənə görə Babək bir qəhrəmandır, türk deyil, Abbasi imperatorluğunun təcüvüzüne qarşı mübarizə aparırdı.

Elnur Nəsirli

- Babək hərəkatının milli-azadlıq mübarizəsi ilə heç bir əlaqəsi yox idi, tamamilə o dövrəki siyasi vəziyyətə bağlı meydana çıxmış bir üsyən idi Xürrəmi üsyəni. Bu, Abbasilər dövründə baş vermiş yegane üsyən deyil. Ondan bir müddət sonra İraq ərazisində Babək hərəkatından da böyük Zənc üsyəni meydana çıxacaqdı. Xürrəmi hərəkatının təməlində müəyyən iqtisadi, içtimai səbəblər də dururdu. Tarixdə Babəkin Bizans imperatoru Feofillə məktublaşlığı və gizlində xristian olduğu haqda məlumatlar da var. Babəkin ətrafında çoxlu müsəlmanlar da vardi.

M. Ə. Rəsulzadə yazır ki, Dağıstanın azadlıq carçası Şəmилə, Gəncənin igid müdafiəcisi Cavad xandan bəhs olunmur, Azərbaycan tarixinin dərinləri araşdırılıb ordan Babək kimi adamlar çıxarıllı. Babək İslamiyyətin düşməni idi. Bu da kommunizmə əngəllər töötərdir. Daha sonra yazır ki, 19-cu əsrə qədər "babək" sözü azad düşüncəli, dinə inanmayan adamlara qarşı söyüş kimi işlədilirdi, indi isə qəhrəmanlıq simvoluna çevrilib.

Ceyhun B.

- Babək üsyən başçısından çox dövlət hökmədarı idi. Babək hərəkatı istiqlaliyyət mübarizəsi idi...

buna münasibətiniz necədir?

Ceyhun Bayramov

- Bilirsiniz, tarixə aq-qara yanaşma olmamalıdır. Bizim bu günkü həyatımız nə qədər rəngarəngdirse, sabah o, tarixə çevriləcək və eyni dərəcədə rəngarəng qalacaq. Doğrudur ki, kommunist ideologiyası özünü təsdiqləmək üçün tarixi şəxsiyyətlər və telimlərdən istifadə edirdi. Buna uyğun olaraq Azərbaycanın müəyyən xalq qəhrəmanlarından, həmçinin Babəkdən istifadə cəhdəri olub. Sovet dövründə Babəki antiislamçı, bəzən ateist, bəzən atəşpərest, bəzən xalq kütlələrinin başçısı kimi təqdim edirdilər. Əsl həqiqət isə hansıa ictimai quruluşun maraqlarından çox-çox dərindədir.

Səadət Akifqızı

- Ceyhun bəy, siz öz kitabınızda Babək haqqında məlumatları təhrif edilmiş tarix adlandırdıbsınız. Babəkələ verilən məlumatlar arasında nələr təhrif olunub?

Ceyhun B.

- Çok şeylər təhrif olunub. Babək haqqında tarixi mənbələrin çoxu xürrəmələrin əleyhinə olan Abbasi xəlifələrinin yazdırıldığı tarix kitablarıdır. O mənbələr Babəki kafir, zindiq olaraq təqdim edir. Bir çox hallarda xürrəmələr Abbasi xəlifələrinə qarşı çıxış etmiş başpozuq kütłə kimi göstərilir, onların arasından əsl Babəkin kimliyini tapıb göstərmək çətindir. Bundan əlavə o zaman bölgədə baş verənləri araşdırmaq üçün Bizans mənbələrinə müraciət

artiq İslama inancın olduğunu göstərir, çünkü başqa dinlərde belə sözə rast gəlinmir. Babəkin türkülək əlaqəsi yoxdur deməsi də absurdur, Babəkin qoşunlarında farslar, ermənilərin olması haqda heç bir məlumat yoxdur, yalnız İsmət əl Kurdi adlı bir kürdün adı çəkilir. Babəkin ölüm anında güllerək Anadolu türkçəsində "asan ya" (asan imiş ki) ifadəsini işlətdiyi deyilir. Bu, sırf türk dilində işlədilmiş bir sözdür. Əlavə olaraq Təbəri yazır ki, Afşinin qoşunları qalanı ox yağısına tutanda, qalanın bürclərində Babəkin əmri ilə qopuz çalındı. Qopuz türklərə məxsus bir musiqi alətiydi.

Səadət A.

- Güntay bəy, siz necə bilirsiniz, xürrəmələr hərəkatı bir üsyən idi, yoxsa bir dövlətin öz ərazisini əreb işgalindən

Belê ezbenî, Gotin Siltanê Demê ye

Belê ezbenî! Piştî dor 4 salan hêjî konê perîşaniyê bi melûlî di ser kolan û cadeyên bajarê min re vegirtiye.. Gerdenê xûz, bi dûv nanûzikê de dibezin.. Canbazî di bazaran de tê firotin.. Diz xwe bi xwe, ji hev didizin. Vir û xap di kolanan de bazdidin. Rovîtî pir dibe.. Terbiyesizî bi tov şîn dibe.. Zilam kêm dibin, jinavisk pir dibin. Di encam de xîzanî û müşextî konê xwe bi bilindahî vedigire.. Malbat ji hev bela wela dibin û bingehê civakê ji kok ve

vedirse.. Ji çar hawêr ve, sînor bilind dibin, xelk ji neçarî berê xwe didin asmana, li Xwedê digerin..!! Berjorî wî dibin, tika û lava jê dikin.. Erê ezbenî bi xweziya kesî ranhehiyiye baqê keziya.. Ha ho li vê sosretmayê.. Erê ezbenî em bi nanûzikê razî ne, bi şevez têr xew û bê qerebalix razî ne, lê ma bi destê kêtikevî?! Lo herê qurba lo here.. Erê ezbenî dem bi dûv me de dibeze.. Em jî ji ber baz didin, ta ku em li hev rast bê, li

hev biterpilin û bibêjin em hev nas nakin.. Were Ezbenî em li stranê Mihemed Arif Cizrawî guhdañ dikin, ew dengê nêr, ku çiya, zozan û geliyênd kurdistanê tîne ber çavêñ mirov, dema ku strana Eyşana Elî, Xerabo, Bavê Fexro û Gula Etrûşî dibêje: Gulê mehrûmê, çiya bilind in.. Gulê.. Berfê spî kir.. Welle malixerabê, çawa qaz û qumriyan lê hêlin çêkir.. Gelî gundiyan û cîranan, Gula Etrûşî ya min bû.. De çawa bi xelkê şû kir..

Erê ezbenî! Bi guhdañkirina stranê Mihemed Arif re, dem xwe veditize û winda dibe.. Sînor xwe ji nav nîşan dide alî û namîne. Û wiha her tişt disekine; rojén iro, sibe û doh tev disekin in..

Erê, dem disekine bi tenê gotin dimîne.. Gotina dîroka kul û derdan û kêt û şâhiyan dimîne.. Xwe eşkere dike ku ew, siltanê demê ye.. Erê ezbenî, gotin siltanê demê ye.

Qamişlo,
20.11.2014

Belê ezbenî!

Ezbenî! Bîranîn ji serketinan xweştir û zindîtirin. Serketin kîlîkeke û derabs dibe, lê bîranîn her dem û gav bi mirov re dijîn û pêre zindî dimînin.. Erê ezbenî, tiştîn xweş temen kurtin û tevî ku her tişt bi demê re tê

guhertin lê xewnêñ kevin her xweş dimînin. Belê ezbenî! Bela zarok û neviyêñ me sosretmayî bimînin! Erê sosretmayî bimînin, dema ku nivîsîn me yêñ iro bixwînîn û nas bikin ku, dew ne birayê mast e, birayê avê ye! Hingê wê sosretmayî bimînin.. Ezbenî! Nitîse, feylesofê

Elmanî bingehê felsefeya xwe li ser du hîmenêñ ku di hundirê mirov de diçin û têñ ava kiriye. Yek jê, belû û eşkere ye, ya din nepen û veşartî ye.. Di baweriya min de Orhan Pamuk jî di nivîsîn xwe de li gor felsefeya Nitîse liviya ye, ta ku wî xelata Nobel wergirtiye. Ew di

hundirê qehremanêñ romanêñ xwe de, li wan tiştîn veşartî gerya ye..

Tiştîn diyar her kes bi wan zan e, lê ez heyranî wî mirovî bim yê ku karibe wan tiştîn ne diyar, bi hunereke ciwan û bawerî diyar bike..

Qamişlo, 17.11.014

Mamoste Qedrî bigrin, nûçeya binçavkirina wî û lêgerîna odeya wî li çapemeniyê belav kirine.

Heke di zanîngehan de gendelî û bertîl hebe, divê ev yek zelal bibe. Lê di van çend salêñ dawî de em dibînin ku ji alî gelek kes û hêzan ve bi riya rapor û sîxuriyan, herwiha bi alîkariya beşek ji çapemeniyê Enstîtuya Zimanê Zindî pir hatiye reşkîrin. Pereyên ku tê idfakîrin weke "xerc" hatiye civandin, bi riya meqbûzan derbasî qeyda fermî bûye, ji alî karmandan ve hatiye civandin û li zanîngehê hatiye xerckîrin. Têkiliya Qedrî Xoce bi îhaleyan jî tune ye, wî di îhaleyan de qet cih jî negirtiye.

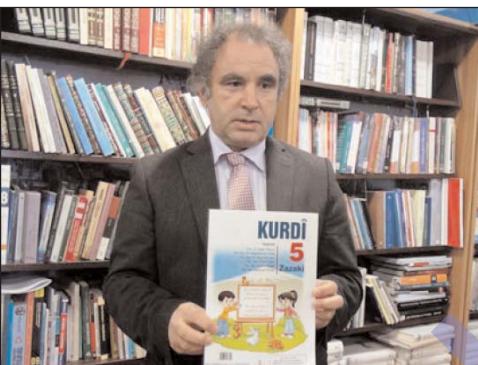
Em weke Komeleya Nivîs-

karên Kurd bi hismendiya xwedîderketina li hemî nîrxên Kurdi, operasyona dawî ya li ser beşa Çand û Zimanê Kurdi û binçavkirina Prof. Qedrî Yildirim li dijî prensibîn huquqa heyî û nîrxên etik ên mirovayetiyê dibînin û vê bûyerê weke hewldana bêrûmetkirina beşa Kurdî û mamosteyên Kurdi dinirxînin. Ev qomplô, darbeşa li ziman û çanda Kurdî ya di qada fermî de ye û em vê yekê şermezár dikan.

Bi vê mebestê em bang li rayedaran dikan: Mamoste Qedrî Yildirim demildest serbest berdin û destêñ xwe ji ser beşa Kürdolojîye vekişînin!

Zimanê Kurdi û mamosteyên gelê Kurd ne bêxwedî ne.

KOMELEYA NIVÎSKARÊN KURD

Jİ RAYA GIŞTÎ RE

Wekî ku ji aliyê raya giştî ve jî tê zanîn, di van mehîn dawî de siyaseta dewletê ya li dijî Kurdan û zimanê Kurdi bêtir qedexekar û êrîşkar bûye. Gefêñ li ser "qedandina pêvajoya çare-seriyê" li aliye, êrîşen li ser tuxubê Pirsûs û Kobanê û girtina siyasetmedar û aktivîstan li alî din, hemî helwesta hukûmata niha li dijî Kurdan û destkeftiyêñ wan e. Hêzên dewletê tehemulî al û sembol û şehîdgehîn Kurdan jî nakin. Yek ji van operasyonê dawî li ser Zanîngeha Mardîn Artukluyê pêk hat. Bi hinceta qaşo lêpirsîna "bêrîtî û bertîlî" ku di meha Tîrmeha rabirdû de hatibû destpêkirin, di roja 18ê Mijdarê de Mêrdînê jî di

nav de li heft bajarêñ din hatiye domandin. Di vê çarçoveyê de serokê Enstîtuya Zimanê Zindî Prof. Qedrî Yildirim û du xebatkarêñ enstîtuyê jî hatine binçavkirin. Herkes dizane ku Zanîngeha Artuklu bi beşa ziman û çanda Kurdi tê nasîn, herwiha Mamoste Qedrî weke zimanzenekî Kurd gelek xebatan kiriye, berhem afirandiye, di qada fermiyetê de bo qebulkirina Kurdi pêşî li nîşenê dahatuyê vekiriye. Li gor huquqa heyî jî, ji bo ku profesorekî zanîngehê were lêpirsîn, divê ewil destûr ji zanîngehê bîhata girtin, lê ev jî

pêk nehatiye. Ji alî din ve tawana ku tê idfakîrin, girtina cihgirê rektorekî pêwîst nake. Girtina mamoste Qedrî bi mebesta bêtibarkirina wî û bêrûmetkirina beşa çand û zimanê Kurdi ye. Di vê operasyonê de tiştî herî balkêş ew e ku, xwedîyêñ vê dafikê beriya

Dixwum nan û pîvazê

Dikim şerê cîhanê
Nevîyê Seydame
Lawê Mesûdê dil pola
Serokê leheng disozê dozê
Yan xebate yan mirin e
Yan neman yan Kurdistan e
Dixwum nan û pîvazê
Dikim şerê cîhanê
Welatekî ava dikim

Ferman dabû bavê min
Bibe çepera gelê xwe
Derba evil li min keve
Derînim çavê dijmin
Hewar û qêrîna dibirim
Yan azadî yan neman
Kela kela germa havînê
Hur hur rondika dîbarînîm
Bi ser xezal u berxan
Nakolim tu goran

Dixemlînim bi Alan
Şahîya buk û zavan
Dixwum nan û pîvazê
Ne xeme nevîyê seyda me
Edeba malbatê ye
Hestê netewîye
Ji bona xakê ye
Rê ya azadî yê ye
Dixwum nan û pîvazê..

Kobane...

Kobanê wax Kobane
Cî miskenê kulane
Pir girane derdê me
Em ca bûne talane.

Kes nabihê dengê me
Kê bivîne hêsrê me?
Bê xudî man meytê me
Qîrîn û hewar halê me.

Dilê me tê zare zar
Ne gazîye ne hewar
Dinya me biye gûrê har
Me qelyaye cî û sitar.

Kul mêzekî her dera
Xûn pekyâ ser kevira
Xûşka dît derdê bira
Em man destê kafira.

Kobane wax Kobane
Cî miskenê kulane
Wê çawabe halê me
Em ca bûne talane.

12.11.2013

Pêşmerge ji Kobanî derdikevin

Emîndarê wezareta Pêşmergeya Jebar Yawer ragihand ku pêşmergeyêñ ku çübûne Kobanî ji bo ku li kîleka şervanêñ Kurd şerê hêzên DAIŞ bikin, wê vegerin herêma Kurdis-

tanê û li şûna wan wê pêşmergeyêñ din cih bigirin. Yawer, di daxuya-niyeke û ku li ser malpera wezareta Pêşmergeyan belav bû, ragihand ku hêzeke din ya pêşmer-

gayan wê biçe Kobanî cihê wan bigire, û hêza yekemîn wê ji bo îcazeyê vegere herêma Kurdistânê. Yawer got, tiştî nor-male ku pêşmerge cihê xwe bi hev biguherin, û hêza nû ya ku biçe Kobanî hemû amadekariyêñ wê

temam bûne. Emîndarê wezareta pêşmergeyan Yawer her wiha got, her pêşmergeyekî ku diçe Kobanî, mîlyonek dînar weke diyarî werdigire. Wan pêşmergeyan ratîbê xwe, tevî 500 hezar dînar ji bo malbatêñ wan wergirtine.

Zinet Dinçer

temam kiriye û wek lêkolîner û nîvîskareke jin ku berevanî li mafîn jinê dike dixebeitê.

PUKmedia-İbrahim Mihemed Şerîf-Qahîre

sazkirin û nîvîs û lêkolîn û hin karên din yên wêjeyî û zanistî, pir derengket. Mela Yasîn aşkire kir ku mîvana Silêmaniye wê li wir dest bi seminar û xebatêñ taybet bi jinê pêşkêş bike û wê çendin hevdîtinêñ girîng û civîn digel rîexistinêñ sîvîl pêkbîne. Hêjâyî gotinê ye ku Newal Sadewî, jidayîkbûna Qahîreyê Paytexta Misrî ye û di sala 1030 de hatiye dine, xwendina wê kolîja pîzîşkî

Şerê li herêma Kobanê di navbera Yekîneyên Parastina Gel û Çekdarêñ DAIŞ de kete roja xwe ya 69'an û bi dijwarî didome. Terorîstên DAIŞ bi topêñ hawanê bajêr topbaran dike û balafirêñ hevpeymânê Emerîkayê jî çeteyêñ DAIŞ bombarduman dikan.

Li gor nûçeya Hawarnewsê servanêñ YPG li navçeya bazara

keskayî (Hal) a li bereya rojhilat otombêleka çeteyan kire armanc û têde 2 çek-darek hatine kuştin û 4 jî birîndar bûne. Li bereya başûr jî şeva borî di şerê di navbera şervanêñ YPG û Çekdarêñ DAIŞ de 4 çete hatine kuştin. Ji aliye kî dine ve jî çeteyêñ DAIŞ şeva borî heya danê sibeh 18 topêñ hawanê li ser bajarê Kobanê de barandine û ziyanek mezîn giheştiye mulkên welatiyan. Her weha balafirêñ hevpeymânê Emerîkayê jî cihê DAIŞ bombarduman kirine lê tu zanyarî li ser ziyanêñ wan tune ne.

Xaylaza
Reşid

40 SALÊN BEXTEWARIYÊ LI SER BALGÎYEKİ

Knyaz İbrahim Gogerçin, 40 sal beriya Tahirê Têmûr'ya. Niha 17-ê 1972-yê bi hev re zewicî ne. Ne tenê li gorî gotina wan, li gorî gotina zarokên wan jî ew herdem bûne palpişt, derdkêş û hezkiriyen hev. Şahiya wan Dengbêjê navdar Aramê

Meta Gogerçin 5 zarok mezin kirine; du qız û sê kur. Ew vê

Apê Knyaz û

Dîkran derbas dike. Li gorî gotina Profesor-Akademîsyen û Serokê Kurdeñ Kazakîstanê Kinyazî İbrahim; Rehmetiyê Aram hingê di Radyoya Yêrevanê de kar dikir û bi kîfxweşî besdârî şahiya zewaca wan kiriye.

"Heta nebe qal, nabe mal. Qal jî çêbûye, mal jî çêbûye, hal jî çêbûye.

Roj hatiye em ji hev xeyîdîne jî." Herçî Meta Gogerçin ye dibêje: "Mirovekî gelek zor e, lê bavekî gelek baş e. Helbet zorbûna jiyana me heye û hebûye.

Lê ez mirovekî wisa me ku ji bo tifaq û başiya malbata me,

ez zorî û zehmetiyê wisa dadiqurtînim. Ev 40 sal in ku aşiq û bengiyê hev in. Delîl jî ev gotinêwan in: Gogerçinâ Tahirê Têmûr:

"Heger roj biziviriyana 40 sal beriya niha ezê dîsa bi bavê zarokên xwe Knyazî

İbrahim re bizeviciyama..."

hê jî ji Gogerçinê hez dikim.

Knyazî İbrahim: "Helbet ez Heke min jê hez nekirya...

(dikene û berdewam dike)

Ezê jî nûve bi-

z e w i -

ciyama..." 40

saliya zewaca

wan pîroz û

bimbarek dikim.

Xwedê canê sax û

emrê direj bi-

de wan û mal-

batê...

Salihê Kevirbirî

/ Alma Ata

Tahirê Têmûr 40 sal beriya niha ango 17-ê C o t m e h a 1972-yê bi hev re zewicî ne. Ne tenê li gorî gotina wan, li gorî gotina zarokên wan jî ew herdem bûne palpişt, derdkêş û hezkiriyen hev. Şahiya wan Dengbêjê navdar Aramê

Türkiyê, belgeya teslimwergirtinê teslimî damezrenêre PAKÊ nekir. Ev helwesta li djî PAKÊ, binçavkirina Kadri Yıldırım û ya

AKPê ya li dijî azadiyê, demokrasiyê û nirkê neteweyî ye. Li ser van tehamiliyê nirkê Kurd û Kurdistanê, serokwezirê Türkiyê birêz Ahmet Davutoglu dibe mîvanê Herêma Kurdistanê; ev nakokî nayê îzahkirin. Em saziyên ku li jêr imza wan hene, bêhiqûqiyan şermezar dikan û hikmetê dawetî hiqûqê dikan.

PAK
HAK-PAR
KADEP
KUDP-H
HEREKETA AZADÎ
DDKD
DIYALOGA DÎCLE Ü
FIRATÊ
TEVGERA CIWANÊN KURDISTANÊ

li dijî alaya Kurdistanê, nîşana siyaseteke nû ya Hikûmeta

bajarê Yafa ku dikeve tixubê Israîla îro, di radyoya "Rojhilata Nêzîk" de dixebe. Li ser pirsgirêkê Rojhilata Navîn û Kurdistanê bernameyên rengîn amade dike.

Wî, di weşana kovaran de rol lîstîye û li dibistanê dersêz ziman û edebiyata kurdî daye. Ew du caran büye mîvan li Moskowê (1959 û 1962). Cara dawî, weke endamê "Komîteya Şêwra Aşîya Cîhanê" tê hilbijartin. Di heman salê de nexweş dikeve. Şîrpence lê giran dibe, derman fêde nake û di 18 ê sermawezê 1962 de wefat dike. "Beheşt û Yadgar", "Firmesk û Huner", "Sîruşt û Derûn", "Lawik û Peyam" dîwanîn wî ne. Di dema Goran de zimanê herêmê di bin tesîra erebî de bûn. Lê wî helbestêne xwe ji tesîra erebî rizgar kir, li ser esasê çand û hizra kurdî û bi şîweyek modern ava kir. Nasdarêni ebiyata kurdî yet deng in ku, helbestêne wî bi rengê merovahiyê, anku bi merivî, evîndarî, girêdana bi xwezayê, şoresserî, netewî û banga biratiyê barkirî ne. Di salverega wefata helbetsvan û mamosseyê hêja Goran de, em wî bibîr dihênin û rîz û hurmeta xwe pêşkêş dikan...

Çavkanî: Antolojiya helbestvanê kurd, A. Bali, Antolojiya edebiyata kurdî, Mehmed Uzun, Tarîxa edebiyata kurdî, Prof. Qanatê Kurdo, Kronolojiya salvegerên kurda, Gabar Çiyan...

Gabar ÇIYAN

Li Ala Kurdistanê xwedî derketin

Parti û aliyên siyâsî li Bakur Ala Kurdistanê xwedî derketin. Li Diyarbekir partî û aliyên siyâsî daxistina Ala Kurdistanê li ser avahiya Komeleya Tevgera Ciwanê Kurdistanê û PDKTê şermezar kîrin. Li Diyarbekir HAK-PAR, KADEP, PAK, KUDP-H, Hereketa Azadî, TEVGER, Guruba Diyalogê ya Dicle û Fırat û hînek dezgehîn sivil hatîn ba hev û daxuyaniyek çapemeniyê ragiandin. Di daxuyaniyê de hate ragiandin ku demekê de ku hukmet behsa pirsa çareseriye dike, behsa rewşek aram û demokratik dike, êrisê tînê li ser komele û partiyen Kurdistanî û Ala Kurdistanî

tanê tîne xwar. Em vê helwesta hukmetê protesto dikan.

Daxuyaniya aliyên siyâsî:
JI RAYA GIT RE

Di van rojê dawî de alayê li ser Komeleya Ciwanê Kurdistanê û Partiya Demokrat a Kurdistanâ Türkiyê ji aliye polîsan ve bê agahdarî hatîn daxistin.

Ala Rengîn rûmeta me ye, weke her neteweyan, nirkê Kurdî tehamulî nekirin û Prof. Dr. Kadri Yıldırım bi komployekê hate binçavkirin. Dîsa, pişî ku

Partiya Azadiya Kurdistanê bi fermî muracaata damezrandina

Türkiyê, belgeya teslimwergirtinê teslimî damezrenêre PAKÊ nekir. Ev helwesta li djî PAKÊ, binçavkirina Kadri Yıldırım û ya

xwe kir, mixabin bi awayekî ne qanûnî Wezareta Navxwe ya

li dijî alaya Kurdistanê, nîşana siyaseteke nû ya Hikûmeta

Helbestvanê nasdar Evdile Goran li bajarê Helebcê hatîye dînyê. Wê demê başûrê welêt mîna perçeyên din, di bin

Salvegera Goran (1904-1962)

hukmê Osmaniyan de bû. Kurdeñ zimanê dayikê, yê mal û bazarê, erebî dersdayiyen olî, danûstandinê û osmanî û dibistanê û karên fermî de xwedî bandor bûn. Divê tesîra Farisî ji aliye siyâsî û edebî neyê jibîrkirin. Bavê Goran karmendiya fermî dikir û ji hêla olî ve têra xwe zana bû. Xweza li bajêr, perwerda dibistanê û xwendina olî dibûne alîkarê Goran ji bo fîrbûna zimanê erebî, farisî û osmanî. Goran, pişî xwendina dest-pêkê û ya navîn, diçê Kerkukê. Li wir dest bi dibistana bilind ya mamostetiye dike. Lî ji ber pirsgirêkê aborî nikare bidomîne. Goran di dema xwendina mamostetiye de ingilîziya xwe pêş

Salvegera wefata helbestvanê hêja Goran

xistibû. Pir zimanî, xwendina dibistana mamostetiye û têkiliyê hene têr dikir ku di "wezareta cûn û hatinê" de karekî peyde bike. Meyl û nêzîkbûna wî li helbestê wê demê dest pê dike. Goran deriyen nasîna cîhanê ji awira edebî ve vedike. Li ser berhemînî literatura erebî, farisî û ingilîzî kur dike. Ji aliye din, helbesten xwe pêş dixîne û hilmek nû dide helbestvaniya kurdî.

"Li bin esmanê şîn
Li pal ciyayê befrîn
Li Kurdistanê gerîm.
Li dor ber min meriv
Ne li şeher ne li gund
Min nedît qet kes
Weke te ciwan be.
Keça Kurd dil pê şa be
Wek firîste û perîzad be
Ne berîk ne goşîn
Ne keçika e'sa jin
Ne zor çav res
Ne içgar geş
Lê bi nîga şîrin
Ne min dî qet kes..."
Evdile Goran, li nik karê fermî, xwendina xwe ya mamostetiye didomîne û di demek kurt de diqedîne, dîplomeya xwe digre. 12 salan li bajêr Helebcê mamostetiye dike. Gelek kes südê jê

digrin û di bin badora helbesten wî de dimînîn. 1937 an de mamostetiye bi cî dihêle û giraniyê dide nîvîsîna helbestan. Her wisa li karê xwe yê berê vedigere. Îmkanen cûn û hatinê û nasîna deveren nû helbesten wî rengîntir dike. Ev yek eşkere di helbesten wî de xuyanî dike. Weke mîsal, di "Geştek li Qeredaxê" û "Geştek li Hewreman"ê de dewlemendîya wan deveran bi helbesten wî bastir têne der. Mamoste Goran li ser pirsa doza netewî têra xwe kur bû. Di dema ciwaniya xwe de tevlî kar û xebatên siyâsî dibe. Çep e, weke merivekî sosyalîst nêzî pîrsan dibe. Beşdariya çalakî û civînên bi vî rengî dike. Ji ber dîtin, karên siyâsî û welatperweriyê gelek caran ji aliye rejîma Iraqê ve tê girtin û işkencekirin.

"Berbanga sibîye, ronaka aso,
Hîva kurde, mîzgîn bo te,
Deng û bangî hatin ji mîzgefta gund,
Baldara helîna xwe cîda hiştin,
Qaspe-qaspa wan dibêje:
berbanga sibîye, ronaka aso,
Asoya hemu kurda, mîzgîn bo te,
Rabe, ey lawî niştîmana kurd,
Wextê rabûne, ne yê xewê,
Pêwîste pîroz bî bi sixt û bird,
Çavnîrîya tene, rabe bi dest û bird..."
Goran, di salen 1940-1945 de li

Peykerê Şêre-jina Kobanê î Sine hat çêkirin

Hadî Ziyaedînî hunermendê Kurd, heykelek wek sembla berxwedana şerejinên Kobanê,

qaşoyî dewleta İslâmî ya Îraq û Şam (DAİŞ) ê, di Sineya Rojhalatê Kurdistanê de çêkir. Li gorî rapota ajansa nûçegihaniya Kurda, Hadî Ziyaedînî nîgarkêş û heykeltiraş ê navdarê kurd li Sine, heykelê şerekî û jineke kurd wek semboleke mayende di kêleka hevde tiraşî. Ew hunermendê kurd, heykela çêkirî "Jinê Şêr" bi nav kiriye û evê jî wek yekemîn berhemâ xwe dihesibîne lê heyâ niha cihek bo danîna wê heykelê nehatîne kifş kirin. Hadî Ziyaedînî nîgarkêş û heykeltiraş ê navdarê kurd di torê civakî de jinê Kobanê wek qahremanen sembolîk ên berxwedanê têni bi nav kiriye û heyâ niha bi dehan keçen kurd ji aliye DAİŞ ê ve hatine can gorî kirin. Hadî Ziyaedînî sala 1956'an li Sine ji dayîk bû û sala 1977'çû bo zanîngeha Teharanê û di rişteya Hunerên Xweşik (hunerhayê zîba) de, dawî bi xwendinê anî. Navbirî bi avakerê akademîk ê hunera nîgarkêşî û heykeltiraşî li Kurdistanê tê naskir in. Wî heykeltiraşê Kurd ku heyâ niha heykelê piraniya kesayetiyen navdar ê Kurd çêkirine, sala borî, piştî 2 sal vekolîna zanistî, doktoriya pileya yekemîn a hunerê bi dest xist. kurda

Berê Ferman darê pêşmergeyê El Partî bû

AVESTA KURD - Fermandarê Hêzên Kurd yê Destêwerdanê Mesûd Hisêن, ku demekê geleki deng dabû, hêza wî Hêza El Partî bû li rojavayê Kurdistanê, li Hesekê ava kir, û gelek ciwanen Kurdistan yê çekdar li dora wî kom bûn, PYD-YPG ew tengav kir û li dawiyê ew girtin û avêtin zindanê. Li gora jêderên nêzîkî El Partî ji bo ku şerê birakujî dernekeve, wê hêzên xwe belav kirin û dawî li hêza xwe ya eskerî anî. PYD-YPG dest danibû ser malba wî û her tiştî wî talan kiribû û mala wî şewitandobû - li gor El Partî. Vê dawiyê ew çû Almanya, serî li mafê penaberiyê da û mafê penaberiyê stand û bû penaber.

Ji Kanada dixwazin tevlî hêzên pêşmergeyan bibin

Ji bo şerê dijê teroristên DAİŞê, ji Kanada û Amerika Latinî hinek leşkerên Kevin dixwazin werin Kurdistanê tevlî pêşmergeyan bibin. Hinek şervanên berê yê leşkerên Kanada dixwazin werin Kurdistanê û tevlî pêşmergeyan bibin û şerê DAİŞê bikin. Li gora ajansa Reuters ragi-handî, hêjmarek berbiçav yê leşkerê Kanada yê berê, xwe amade dikin ku bêne Kurdistanê tevlî hêzên pêşmergeyan Kurdistanê bibin. Herweha li gora nûçeyek din gurubek leşkerên Ameriki jî dixwazin tevlî hêzên Pêşmergeyan bibin dijê DAİŞê şer bikin. Wek tê zanîn gelek kes ji Awropa têni Suriye û tevlî DAİŞê dibin. Li himber vê yekê kesên dijê terorê dixwazin werin Kurdistanê tevlî hêzên pêşmergeyan bibin.

Serok pêşwaziya davutoglu kir

Serokê Kurdistanê iro li Hewlêr pêşwaziya serok-wezîrê Türkiye Ahmet Davutoğlu û heyeta pêre kir. Piştî hevdîtinê Barzanî û Davutoğlu konferansê çapemeniyê li darxistin û behsa rewşa

siyaseta herêmê û pêwendiyê Kurdistanê û Türkiye kirin. Piştî konferansa çapemeniyê, Ahmet Davutoğlu ji bo mîja ïnê berê xwe da mizgefta Celîl xeyat û wê mîja ïnê li wê derê bike.

Wek tê dizanîn di 18.11.2014an de li dijî Unîversîteya Mêrdînê, nemaze jî li dijî mamosteyê besê kurdolojîyê û Prof. Qedîr Yildirimê cihgirê rektori operasyonek pêk hat.

Enstituya Zimanê Zindî û bi taybetî jî besê wê yê kurdi -ku wekî navendeka kurdolojîyê kar dike- ji gava ku hat damezrandin pê ve tûşî gelek êrişen curbicur bûye. Raya me ya giştî hem şahidê van êrişan e û hem jî şahidê kar û xebata akademîyenê me yên kurd e. Tê zanîn ku besê kurdi di warê

Lê dîyar e ku hin hêz ji vê rewşê û ji dengvedana

ziman û çanda kurdi de gavên pir biserketî û girîng avetîne û xebatêne pir hêja kirine. Di çapemeniyê de jî hat dîyarkirin ku ev besê Unîversîteya Mêrdînê -ku ya rastî, Unîversîte herî pir bi wê tê naskirin- bi pêkanîna projeyekê mijûl e ku hemû arşîvîn kurdolojîyê li welatên cîhanê yên curbicur li Unîversîteya Mêrdînê di kitêbxaneyeka kurdolojîyê de bicivîne. Ev xebata akademîyenê kurd a hêjayî pesinandinê hem li

kurdolojîyê gelek aciz bûne û ji ber vê yekê bi buxtanî dixwazin rê li ber kar û xebatêne akademîyenê kurd bigirin. Nîjadperest û dijiminê çand û zimanê kurdi bi vê operasyonê dixwazin di şexsîyeta Prof.

Qedîr Yildirimî de besê kurdî û herweha akademîyenê kurd di bin tohmete de bihêlin. Loma divê bê zanîn ku ev operasyon bêşik operasyonêka rûmetşikandinê ye. Em bangî hemû welatperweran dikin ku van

Firat Cewerî, Helîm İpek, Hemîd Simaflaxa, Hemze Osmanov, Hesen Kîkî, Hesnenê Metê, Hevkar Komela Hamburgê, Hikmet Serbilind, Husamettin Aslan, İbrahim Guçlu, İbrahim Seydo Aydogan, İkram delen, Kerîm Ahmad, Keya Îzol, Leyla Yeşil, Lokman Polat, Lutfî Baksî, M. Ali Yildirim, Mahmûd Lewendî, Mahmut Kîper, Mamoste Nûjen, Marina Taloyan, Mazhar Seyda, Mesûde Tekîn, Metîn Sandalcî, Mihemed Kîkî,

Şakir Epozdemîr, Salih Akin, Salih Înce, Salihê Omerî, Sedat Ulugana, Seîd Veroj, Selahedîn kabasakal, Selam Nûman, Selîm Acar, Serbest Harman, Serdar Zêdînî, Şermîn Bozarslan, Şêxmûs Unal, Seydxan Mercan, Seyidhan Imrak, Seyîdxan Kurij, Seyran Duran, Siddiq Bozarslan, Sidqî Hîrî, Silêman Badlî, Silêmanê Norşînî, Siûd Kîkî, Sofî Demîr, Stêr Hamam Bîrewer, Şukrî Urgun, Têmûrê Xelîl, Tosinê Reşîd, Vîldan Saîm Tanrikulu, Xelîl Duhokî, Xelîl Kero, Xurşid Kaplan, Zekerîya Çelîk, Zeynelabidin Zinar, Zinar Soran, Zinarê Xamo, Ziya Avci

herî dawî êrişâ terorî ya li Hewlêr bû. Em hemû êrişen DAİŞê yên bi vî rengî jî bi tundî şermezar dikin û ji wan kesenê ku di van êrişan de bûne qurbanî ji

Ji Raya Giştî ya Kurdistanê re

Em bangî her kesî dikin ku hêzê bidin deng û xebatêne "Hereketa İslâmî ya Kurdistanê/Hereketa AZADî" ku li Kurdistanê bi hesasiyeten İslâmî, têkoşîna netewî û tifaqa netewî kiribe navenda armanc siyaseta xwe.

Ji Raya Giştî ya Kurdistanê re Bi navê Xwedayê Rehman û Rehîm Em di wê geneatê de ne ku wek Hereketa AZADî nêrîn û helwesta xwe ya li dijî bûyerên muhîm ên ku ev çend rojîn dawî ne li Kurdistanê û li Tirkîyê rû didin, bi raya giştî re parve bikin. Bi vê mebestê:

1. Mixabin helwesta înkarkirinê ya dewlet û hikûmeta Tirkîyê ya li hemberî Kurdan û Kurdistanê ku ji mêj ve ye heye, hê jî didome. Li dijî vê helweste ji bo siyaseteke li gorî aîdiyet û nêrîna xwe ya siyasi bê pêkanîn, daxwaz ji gelê Kurdistanê û temsîkarên wan ên siyasi bi israr tê kirin û heyâ ev daxwaz pêk were dê ev israr jî bidomin.

Heqê me yê herî rewa ye ku em bi nav û ala Kurdistanê, bi nasname û aîdiyeten xwe ve bêne temsîkirin. Bi mebesta ku ne li gorî mewzûaten dewleta Tirkîyê ne, astengiyê ku tê çekirin hem li dijî hiqûqa İslâmî, navnetewî û hevpeymanen gerdûnî ne hem li dijî ruhiyeta "prosesa aşityî" ne. Ji ber vê yekê em hemû astengiyê li pêş heqê Kurdan ê herî rewa yên wek bikaranîna ala, nav û sembolên din ên

Kurdistanê têni çêkirin, mehkûm dikin û bi tundî şermezar dikin. Em wek Ji Bo Maf Dad û Azadî Hereketa İslâmî ya Kurdistanê/Hereketa AZADî, didin zanîn ku em ê bi nav, ala û hemû sembol û nirxên din ên Kurdistanê kar û barêne xwe bidomînîn.

Bi vê mebestê em bangî Dewleta Tirkîyê dikin ku hemû kiryarê xwe yên nemeşrû û nehiqûqî yên astengîcker ku li dijî saziyên siyasi û sîvîl ên li Kurdistanê pêk tîne, ji holê rake.

2. Em bangî hemû sazî û partiyen siyasi, STK û gelê li Kurdistanê dikin ku di serî de gelê Şingal û Kobanê û hemû birayên me yên li Başûr û Rojavayê Kurdistanê ku malen xwe terikandine û medxûren karesata DAİŞê ne, di şert û mercen dijwar ên zivistanê de alîkariyên xwe kêm nekin. Çimkî parvekirina pariyekî nanê xwe û imkanatên xwe bi wan birayên me yên eziz re hem wezîfeya me ya însanî, dînî û hem jî netewî ye.

3. Êrişen hovane yên DAİŞê tenê li ser Şingal û Kobanê bi sînorkirî nemane, her wiha bi makîneyên tije tegemenî û bi bombeyên zindî li bajarê din ên Kurdistanê jî pêk têne û berdewam in. Mixabin ji van êrişan a

Xwedê rehmetê dixwazin, ji birîndarar re şifa û ji malbatê qurbanîyan re jî sersaxî dixwazin. 4. Di serdemekî wiha de ku êrişen li ser Kurdistanê ev qas zêde bûne, li dijî helwesten dewletê ku ji xwedîderketina reng û sembol û nirxên gelê Kurdistanê re astengîyan çedike, em hemû derdorê İslâmî, sazî û partiyen siyasi, STKîn li Kurdistanê û gelê me vedixwînîn hişyariyê.

Bi vê mebestê em bangî her kesî dikin ku hêzê bidin deng û xebatêne "Ji Bo Maf Dad û Azadî Hereketa İslâmî ya Kurdistanê/Hereketa AZADî" ku li Kurdistanê bi hesasiyeten İslâmî, têkoşîna netewî û tifaqa netewî kiribe navenda armanc siyaseta xwe.

Bi rêz û hurmet. Ji Bo Maf Dad û Azadî Hereketa İslâmî ya Kurdistanê/Hereketa AZADî

Pêşmerge dilxwazan perwerde dike

Ew kesen bi dilxwazî ku dixwazin mil bidin milen pêşmergeyan û şerî DAİŞê bikin, ji aliye pisporê leşkerîne tene perwerdekirin û paşiyê jî di eniya şer de mil didin milen pêşmergeyan

Kurdistanê û şer dikin.

Li Şêxanê eve demek bû ew kesen dilxwaz dihatin perwerdekirin. Iro perwerde wan dawî hat û ew hêdî li ber eniya şerve diçin.

Davutoglu li Hewlêr e

Serokwezîre türkiye Ahmet Davutoglu li gel şan-dekî piştî Bexdayê şevidin gihat Hewlêr. Li balefirx-aneya navdewletî ya Hewlêr Davutoglu ji aliyê serokwezîre Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî dicve û ji aliyê serokê Kurdistanê Mesud Barzanive tê pêşwazîkirin.

îro Serokwezîre Tirkîye li gel hevdîtinê xwe yên fermî dike. Davutoglu li gel serokwezîre Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî dicve û ji aliyê serokê Kurdistanê Mesud Barzanive tê pêşwazîkirin.

Dozgeriyê ji bo Mêrdînî lêpirsîn vekir

Berpîrsê Tevgera Ciwanê Kurdistanê Serhat Mêrdînî piştî çalakiya ku ciwanan nehişt polis Ala Kurdistanê

bînin xwar, ji aliyê polisan ve hate girtin. Dozerê Diyarbekirê di derbarê Komeleyê de lêpirsîn destpêkiriye. Mêrdînî piştî hate berdan daxuyaniyek ji bo Raya Giştî ragihand. Serdozgeriya Komarê ya Amed'ê ji bo ku di derheqê me de lêpirsîn were vekirin biryar girtiye. Di encama vê biryarê de îro min di Têkoşîna bi Terorê re şaxa Qoserê (Terorle mücadele qoser şubesi) de kirin jêpirsînê. Piştî ku jêpirsîn xelas bû, ifadeya min şandin dozgeriyê. Dozger dê li ifadeya min a ku polîsên

Têkoşîna bi Terorê re girtibûn binêre û an dê di derheqê min de doz veke an ji wê lêpirsînê bigire.

Ji bo binçavkirin, ifade dayîn û lêpirsîna ji aliyê serdozgeriya komarê ya Amedê hinceta wan ji, çalakiya me ya redkirina leşkeriyê ya Amedê, di 31ê Tebax'a 2014'de me kiribû weke sedem nîşan didin. Wekî din di derheqê min de, bi tawanbarkirina "alîkariya pkk" ji lêpirsîn hatiye destpêkiran. Di wê keliya jêpirsîne de ji aliyê polîsên ku lêpirsînê kirine ve hate dûpatkirin ku me şervan şandiye Kobanî, di derbareyê viya de ji gotin ku di destê saloxgerên dewletê de agahiyên şenber hene. Piştî ku ifadeya min hate girtin, ji bo ku min bişînin leşkeriyê, min şandin şaxa leşkeriyê ya Amedê. Min li şaxa leşkeriyê bi awayekî zelal û vekirî vegot ku ez leşkeriyê ji dewletê re nakim. Karmendênu ku li şaxa leşkeriyê dixebeitin, ji min re gotin ku dê di derheqê min de cezayê pereyê bê dayîn û piştî ku ji kontrola tendurisiyê derbas bûm divê sibe tavilê herim

radestî bibim. Ku radestî nebim wê ji bo min biryara legerîna weke revokê leşkeri derkeve. Bêguman rastiya veşartî ya di binê van tiştên rû dan de ev e; aciziya, di serî de Oda tv û ya mihraqen tarî yê dewletê, ji xebatê fidakarî ya kadroyê Tevger'ê ya di dema derbasbûn û piştî derbasbûna Pêşmergeyan ya ji Bakurê Kurdistanê de ye. Di van 3 rojên dawî de hêrsa dewletê ya Alaya Kurdistanê ku li avahiya Tevgerê ya Amedê hatibû dardakirin, nişana, wê dewlet bi hemû hêza xwe êrişî me bike bû. Bi kurtasî makaya dewleta Tirk ya mêtînger ku navê demokrasi û krîteren benîn ya YE le kiribû rîjiya û careke din rûyê dewletê yê rast hate dîtin. Dewleta K.T (T.C) piştî 80 salan hebûna Kurdan qebûl kir, lê wisa xuya dike ku qet néta wî nîne ku mafênu Kurdan yênetewî qebûl bike. Piştî vê saetê peywira li ser me, bi zanîna pîrsîyariyê xwe û bi giraniyekê mezintirîn bilindikirina alaya têkoşînê ye.

Di dema binçavkirin û piştî binçavkirin de, ji heval û hogîren ku piştevaniya me kirin, bi telefonê li me geriyan û peyam şandin re spas dikim û ji dilê wan ên spehî maç dikim. **Serhat Mêrdînî**

Husêن:Eger Amerîka çek nedê me, em nikarin serbîkevin

Geşta çar rojîa çend berpirsekî bilînda Hikûmeta Herêma Kurdistanê ya Amerîka, bi pêşkêşkirina proje bîyarek ji bo Kongresa Amerîkî bi dawî hat. Geşta çar rojîa çend berpirsekî bilînda Hikûmeta Herêma Kurdistanê, bi pêşkêşkirina proje bîyarek ji bo Kongresa Amerîkî bi dawî hat, ku ji desthilat bidin Hikûmeta Amerîka heta raste rast kelupelên serbazî û çek bidin hêzîn Pêşmergeyêndîn Kurd û wan fêri wan çekan bike. Dr Fuad Husêن Serokê Dîwana Serokayetiya Herêma Kurdistanê û Felah Mistefa Berpîrsê Fermangeha Peywendiyê Derveyê Hikûmeta Herêma Kurdistanê, roja pêncsemîna derbasbûyî 20.11.2014 bi encamdana çend hevdîtinek li gel berpîrsîn bilindîn idareya Amerîka û Endamên Kongres, dawî bi serdana xwe ya Washingtonê anîn. Li heftiya derbasbûyî de, şanda Kurdistanê komek hevdîtin li gel çend Endamekî Kongres encam da. Pêşkêşkirina proje bîyarek ji aliyê hejmarek ji Endamên Kongresa Amerîka ya lîjneya karubarê derve destkeftekî girîng bû. Li vî derbarî de, Dr Fuad Husêن got: "Em rola Kongres bilind dinirxînîn ku ew proje bîyara dîrokî pêşkêş kiriye. Bîyare, neku tenê nîşana pabendbûna Amerîkaye bi şerê dîjî terorê, nîşana hevpemaniya demdirêjiya di navbera Wîlatên Yekgirtiyê Amerîka û gelê Herêma Kurdistanê ye jî. Bîyara 5747 ku her dû partî yên li nav Encûmena Nûneran da pesend kirine, ji aliyê Serokê Lîjneya Karubarê Derve, Ed Roys, Kongresmenê diyar, Elîut Engel - ve hatîye pêşkêş kirin. Hêjâyî gotinîye ku hemû kelupelên serbaziyê ku niha didin Hikûmeta Herêma Kurdistanê divê bi Bexdayê re derbas bibe, eve jî wiha kiriye, proseya şandina çekîn êrîşberiya giran ku ji bo lêdan û ji navbirina yekcerekî ya

teroristîn Dewleta İslâmî (Da'îş) de pêwîstin, xav û sînordar bike.

Şanda Herêma Kurdistanê, roja pêncsemîne 20.11.2014 li gel berpîrsîn bilindîn idareya Amerîka û Wezareta Bergîrî civîyan. Hevdîtinê li gel hej-

marek şêwîrmend û fermanberên Encûmena Asayışa Nîşîmanî ku pêkhatibû ji Filî Gordun û Robert Malî û Endî Kim, her wiha Cîgîr û Yarîdederen Wezîrê Bergîrî, Elîsa Slokîn û Mat Spîns û çend fermanbereki Wezareta Derve, ku ew ji Yarîdederê Wezîr, Bonît Talor û Cîgîrê Yarîdederê Sekreter, Brêtt McGork pêkhatibûn. Heman demî de Cîgîrê Nûnerê Taybetî yê Serokê Karubarî ji Navbirina Dewleta İslâmî (Da'îş) hevdîtinan encamdan.

Li van hevdîtinan de guftûgo di derbarê stratejiyeta Wîlatên Yekgirtiyê Amerîka ya dîjî Da'îş û guftûgoyen li gel Bexda û tengasiyêni mirovî li Herêma Kurdistanê hatin nirxandin. Li vî derbarî de, Felah Mistefa balkışand li ser wê yekê ku "Bi bêyî hevkariya Wîlatên Yekgirtiyê Amerîka nikarîn bi tevahî Da'îş ji nav bînî. Tengasî aloze û me jî pêwîstî bi piştevaniya serbazî û aborî ya Amerîka heye, her wiha ji aliyê yarmetiya mirovî ve jî heye".

Pêşketinê Da'îş li Iraq û Suriye, tengasiyêni mirovî yên mezîn pêkaniye.

Êrîşa li Hewlêr dijî Kurdistan'a azad û serbixwe yê!

Berê çend rojan tevgera terorist ISID bi erabeyek tijî bombe êrîş da ser wîlayeta Hewlêr. Polîsên ku ji ewlekî berpîrsîyar in ew zû ferq kirin lê dîsa jî wan ereba ber derî dan teqandin û 2 polîs û 3 mîrovêni sîvîl hatin şehîd kirin. Ji 20 an zêdetir kes birindar bûn û ewqas jî erabe xerab bûn. Kurdistan bû ye bihuşa aşîfî û demokrasi. Ew petrol serbixwe li dervayê welêt difroşê. Parlamenta Kurdistanê bir-yara referandûma bo pêşeroja Kurdistanê stand. Ew gav bi gav nêzî serxwebûnê dibin. Kurdistanâ azad bûya mînakek musbet ji bo parçeyên din. Ji ber van hêzîn dij-demokratik di tirs û xofê de ne, ew jê eciz in. Peşmergeyê qehreman Musul, Kerkük, Rabia, Zumar û qeza û gundêni ji dest ISID xilas kir û ewê di demek nêzik de jî Şengal xilas bike. Alikarîya

maddî û leşkerî bo Kobani gellek girîng e. Derbasbûna Peşmerge li Kurdistanâ Bakûr bo sedema coşek mezin. Hewldana Serokê Kurdistanâ Başûr Barzani di pîrsî yekitîya hêzîn Kurdistanâ Rojava hêvî da Kurdan. Ew her tiş li dihîyê bu sedema pêşveçûna Kurdan bû.

Lê hêzîn dij-demokratik vê nexwazin. Bi van êrîşen hov dijî sîvîlan ew dixwazin tîrsî li Kurdan peyda bikin. Lê ew êdî ne mimkun e. Gelî me êdî musade nake ku azadî ji dest wan here û dîsa bindest bijîn. Bila serê malbatên şehîdan, Serokê Kurdistanâ Başûr Mesud Barzani û walîyê Hewlêr Nawzad Hadî sax be. Hêvî dikin ku tenduristîya birindarê me di demek zû de baş be. Em piştigirîyen xwe yên kurdistanî ji Peşmergeyê qehreman re eşkere dîkin. Ne ISID ne jî yên din dikarin êdî dijî pêşveçûna Kurdan bisekinin. Em wek KOMKAR bi hemû quweta xwe bi we re ne.

KOMKAR e.V. Desteya Serokatiyê Berlin, 21.11.14

Avşar serdana koçberên Kobanê kir

Hûnermenda navdara kurd Hulya Avşar li gel hînek jînên karsaz, hunermend û siyasetmedar çû Rihayê û Pîrsusê serdana

koçberên Kobanê kir. Hulya Avşar û koma jînên serdana kampa koçberên Kobanê kirîn, piranî li gel jînan û zarokan axivîn û guh dan pêdiviyêni wan. Avşar di daxuyaniyekî de got: Sedema vê serdana me ewe ku em bala raya gişî bikşînin li ser koçberên Kobanê û rewşa wan. Li gora agahdariyan Avşar û jînên pêre alîkariyek berbiçav gîhandin koçberên Kobanê.

500 Mîlon Dolar ji bo Kurdistanê hate serfîkirin

AVESTA KURD - Di encama lihevhatina di navbera Hewlêr û Bexdayê de, Kurdistanê 150 hezar bermil petrol, rojane wê bişîne depoyen şirketa İraqî SOMO li Bendera Ceyhan li Tikriyê û Bexda jî wê 500 mîlon dolar on dolar ji Kurdistanê petrol şand, Bexdayê jî iro 500 mîlon dolar ji Kurdistanê petrol şand, Bexdayê ji bo hesabê Kurdistanê serfîkirin. Berbera hevdîtinan de jî Nûnerayetiya Hikûmeta Herêma Kurdistanê, hevdîtineke guftûgoyê ji bo şandê saz kir, li gel her yek li peyamnîren Wall Street Journal û Roiters û Bloomberg û Monîter û Foregin Polîsî. Li van hevdîtinan de Fuad Husên got: "Em amadeyê rûbirûbûne, lê belê pêwîstiya me bi çekîn giran heye, li wê baweriyyê dame eger ew çekîn me neyîn dabîn kirin gelek zehmete bikarîn berdewam bîn, yan aliyê kêm ve navcîyêni din azad bikîn". Her li vî derbarî de, Felah Mistefa balkışand li ser wê yekê ku "Edî em nikarîn li benda gîhîstina wan çekan bîn ku ji Bexda ve bîn, girîng eweye, em hatîne Wîlatên Yekgirtiyê Amerîka ji bo ku rewşa niha ji bo dost û hevpemaniye menan xwe behs bikîn".

Rêwîyên li benda ``Hespê felekê``

Di van salên dawî de, civata Kurd li ber pêlén ba û bahozan, li ber babilosk û erdhêjên civakî serûbin bûye. Hêzên serdest bi şêweyek sistematiq tevna civata kurd xirab dikan. Birîn û êşa civatê, her ku diçe, di bin bandora bêhêvîtiyê de nîrxên mîrovahîyê û civatê dirizîne.

Hêzên kolonyalist û dagîrker, di hemû deman de, bi hemû derfet û qewetên xwe bi tevna civatê lîstine û dilîzin. Îro dîsa, lîstok û seneryoyen tevizandina civatê, kedîkirina gelê Kurd, di bin rîvebirîya Kemalîstan de dimeşe. Kemalîstan bêesil, bi alîkarîya paleyen hêvişkenandinê, dixwazin bi darê zorê û bi çavşorîyek hovane, civata Kurd ji nû ve biguherînin. Em baş dizanin ku guhertina civatê, bi şêwazekî xwezayî pêk neyê, di dawîyê de, yên bi darê zorê dibin desthilatdar, bi darê zorê jî diçin... Ev jî rastîya qanûna civatê û jiyanê ye. Hêzên dixwazin li ber pêlén guherandinê bi tevna civatê bilîzin, divê rastîya civatê baş zanibin. Daxwaz û helwesten hemû besen civatê şirove bikin û jê re rî rîbazan peyda bikin. Em hemû zanin ku civatek yek reng, yek deng pêş naeve û li dijî pêşketinê, di nav qalikên idolojî û bawerîyê kor de dixetime. Hêzên guhertinxwaz û pêşketî, divê di wargeha siyasetê de zimanekî nû, metodên nû, bingihîn nû ava bikin. Ji ber vê jî, divê em karibin bi hev ra mîjiyekî hevdem û hevpar ava bikin. Tecrûbe û keda xwe bigehînîn nifşê nû.

Em nikarin li ser nexweşî û birînê kevin dezgehekî nû ava bikin. Gava em êş û nexweşîyên xwe baş nizanibin, rîya çareserîyê û dermankirinê zahmet e. Em êş û nexweşîyên sî sal berê, birînê bi salan e qalik girtine em bixurînîn, ez bawerim emê negihîjin tu armancekî û çê dibe ku gav avêtin an helwest girtin, dikare bibe sedemên nexweşîyên nû. Ji ber vê yeke, divê mirov dîrok û jîyana derbasbûyi baş zanibe û jê dersan bigire. Helwesta herî rast ew e ku mirov rî li ber êş û elemên nû bigire û rîya hêvî û bawerîyek nû veke. Divê mirov her tiştî li gor şert û mercen demê binîrxîne û şiroveyen xwe li ser asta rastîye ava bike.

Ger em li pey şopa gunekaran bîkevin, divê berîya her tiştî em xwedîyê sazî û hûqûqekî bin, an jî "dîr û keşeyen" me hebin da ku "gunekar" karibin "gune-hîn xwe" derxin! Sî û çar sal berê, em têk çûn û me hemû sazî û dezgehîn xwe wenda kir. Di demen derbasbûyi de, me têra xwe kozik ava kir û serokên nû peyda kir, lê tu tiştîk nebû dermanê

birînê me. Rast e, divê em derbasbûna xwe ji bîr nekin û her tim ji kîmasî û şâşiyênen xwe ders bigirin.

Ji vê seetê şunda, em bixwazin an nexwezin li ser kozik û konen berê carek din em nikarin tiştîkî nû ava bikin. "Di çemekî de mirov du car nikare xwe bişo. Lewra av her tim diherike û di cîyê xwe de nasekine." Bûyer û guhertinê civakî ji weke pêlén avê ne. Divê em vê rastîye tu car ji bîr nekin. Lî li ser ezmûna pirêze û xebatê berê, mirov dikare geleksavahîyên nûjen çêbîke û rî leveke... Ew kesen ev sîh sal in, li mala xwe rûniştine û destê xwe nekirine bin kevirekî, weke kurmê darê her tim bi gîlî û gazinan pêşî li hêvî û daxwazan girtine! Îro jî li qada

de dijî, rastîya civata xwe baş zanibe.

Em doza serxwebûna netewakî dikan. Parastina mafê dewletbûnê, parastina deshilatdarîya ser axê, parastina destkeftîyîn netewî, parastina simbol, nîrx û hêjayîyên Kurdistanê dikan, ne wusa?

- Em çiqas bi van dîtin û ramanen xwe re ji dil in û pê bawer in?

- Em çiqas amade ne ku pêwîstîyên van dîtinan bi cîh bînin?

- Em di rastî û germaya jiyanê de, çiqas amade ne ku ked û xebata xwe bi hev re bikin bingehêk hevpar?

- Em çiqas ji îdeolojî û cûdayen sî û çar sal berê bi dûr ketine?

- Li gor pêwîstîyên demê, li gor şert û

sîyasetê vî rolê xwe yê negatîf dilîzin. Gîlî û gazinê xwe yên şexsî, weke rexnen gelemerper bi lîv dikan, lî di rastîya jiyanê de, wek "Beko Ewan" her tim tovîn fesadîyê û xirabîyê direşîn der û dora xwe. Ev kesen hane, tu carî nebûne hevalbendê çêkîrinê. Karê xirabîyê û belavkîrinê ji xwe re hêsan dîtine û li ser şopa xirabîyê her tim şûr kîşandîne. Gava rûbirûyî karekî an wezîfakê bûne, weke bizina peîn li tasa şîrê xwe bixe, ked û xebata xwe binpê kirine. Her tim li ber derîyan gerîyane, hêvî û daxwazan xwe sipartine hinekan. Berjewendîyê kesayetî, her tim li pêşîya berjewendîyê gelemerper girtine. Gava negihîştine armancan xwe, kon û kozik guhertine. Lî tu carî pêwîstî nedîtine rojekê ji xwe pirsekê bikin? Çewa? Çima? Ji bo çî? Ji kîjan sedeman? Gelo van kesen hanê, rojek ji rojan ji xwe pîrsine ku 'ez dibêm herkes gunehkar e' lê ez çiqas melek im?" Divê mirov rastîya xwe û şertînê tê

mercen demê, bi şêwazek demî, pergalen nû pêwîst in. Em doza welatekî/netewekî dikan. Em qala guhertina sînoran dikan. Em li dijî dagîrkeran doza desthilatdarîyê dikan. Bi rastî em çiqas ji dil û bî dîtinan xwe re rast in?

- Em çiqas amade ne ku dev ji berjewendîyê şexsî û xweperestîya "ez û ez" berdin?

Em hemû baş zanin ku sedemên hebûn û avakirina rîexisten Kurdistanî, pirsgireka Kurd û Kurdistanê ye.

Dagîrkerîya li ser vî welaftî, parastina hemû rî rîbâzân têkoşînê bi xwe re tîne. Li gor şert û mercen demê pergalen demî bi karanîn tiştîkî xwezayî ye. Lî divê ji bo berjewendîyê netewî, mirov mîna eyarê zér, kîjan rî rîbâz fêdê dide, kîjan zîrâ dide, têkoşîna netewî zanibe û li gor wê pergalen demî hilbijere. Reqsâ li ber pêlén bayê şexsî, mirovan ji armancû stratejîyê netewî dûr dixe. Îro problema Kurd û kurdîsat

tune bûya, wê partî, rîexistin û serokên xwe li ser ezman dibînin tüne buna! Divê tu carî neyê ji bîkîrin ku pêwîstîya çareserî û azadîya kurdîstanê, bi xwe re partî û "serokê" bi nav û deng derxistîye holê. Lê mixabin xuya ye hêz û qewet mirovan ji rastî û haqanîyetê dûr dixe. Mirovan xwedîyê kîmasî û nexweşîyên psîkolojik in, wek hêşîran bi hêz û desthilatdarîyê ve girê dide! Psîkolojîya "ez û ez" nexweşîyek bêcare ye. Bi salan e ev nexweşî, kadirîn xwedî tecrûbeyen giran ji rastî jiyanê dûr xistîye.. Weke gotina "dil dixwaze lê taqat tune" ketine valahîyekî. Nikarin xwe ji bin bandora egoja "ez û ez" dûr bixin. Ev jî dibe sedemî xetimandinê, bêbawerîyê û bêhêvîyê!. Ev kesen di bin bandora nexweşîya xwedîbînî/ezîtîyê de ne, kar û barê wan, di demen guhertinan de, her tim loda kayê belav dikan! Di demen rihetîyê de jî, dest bi tomarkirinê dikan. Tu kes napirse, birano we cîma xirab kir, we cîma belav kir û we ci pêwîstî dît ku hûn îro bûne palê komkirinê!?

Çareserîya pirsgireka Kurdistanê îro gihişîye konaxek nû. Divê sîyaseta Kurd, li ser prensîbîn netewî, derîyê dahatûya xwe veke û ber bi deshilatdarîya xwe ve gav bavêje... ji bo vê jî divê kadroyen sereke û xwedî tecrube, ji bo bingeha jiyanek azad, karibin fedakarîyê bikin. Gelê Kurdistan, tu carî ewqas nêzîkî azadî û serxwebûnê nebûye. Ger em li seranserê Kurdistanê gav bi gav, mil bi mil piştigirî û alîkarîya hev bikin, bawer im ku di demek nêzîk de em dikarin mîzgînîya rojîn azad bidin gelê xwe! Astengî û problema me a yekane, sînor û cûdayen di mîjiyê me de cîh girtine, derdi keve hemberî me. Ger em bikaribin li ser pîvanen netewî û hevpar li hev bikin, wê dîwar, sînor û cûdayen hene yek bi yek bê hilweşandin. Ger em bi dil û can û li hevkîri bin, wê encamên xebatê me, pirêza hewdanen me gellek baş û bi berhemîn nû, bîn kemîlandin... Lê weke demen derbasbûyi, em dîsa li pey nav û rîzgarkiran bigerin, ez bawer im ku eme li xwe û li derdora xwe neheqîyê bikin.

Ji bîr nekin "Hespê Felekê" her tim rastî mirov nayê! "Ji sed salî carek tê, tu ne amade be, derbas dibe diçel!" Ji salen 1990 an vir de rûdanen li herêma me pêk tê, daye îspatkirin ku gava kadroyen Kurdistanî bi aqîlê xwe, bi mîjîyê xwe, bi dîtin û ramanen xwe tevbigerin, li hev gohdar bikin û karibin bi hevre bimeşin, ez bawerim li herêmê, wê bibin aktore guhertinê, nûbûnê û pêşketinê... 20/11/2014

Rewşa koçberen Şingalê

balefîren Îraqê û Amerîkayê digehe destê koçberen ser çiyayê Şingalê û bi hevkariya hikûmeta federala Îraqê alîkarîkîrina wan koçberab berdewam e û serokomarê Îraqê Fuad Mesûm û sopasalarê Îraqê Babekir Zêbarî di vî warî de roleke raste-rast hebû. Hêşta nêzîkî deh hezar kes li ser çiyayê Şingalê hene û pêşmerge û xelkê xwebexiwan diparêze, ew malbatên li ser çiyayê Şingalê mene bixwesteka xwe li wir mane. Gelek ji xelkê devera Şingalê bi xwesteke xwe çek rakirîye û li digel pêşmerge dijî DAİŞ şer dikin hindek kes ji Ewropayê ji vegeleyane û li beryen şer şehîd bûne.

Li dor rola hikûmeta Bexdayê jî, Nurî Osman dibêje ku, her çiqas hikûmeta Îraqê hevkariyê dike jî, lê ew hevkari û asta pêwîst de nîne û weke pêwîst bi berpirsiyariya xwe ranabe di

demekî de ew koçber hevvelatiyê Îraqê ne û xelkê deveren derveyî idareya herêma Kurdistanê ne. Zêdetir ji yek milyon û çar sed hezar koçber li herêma Kurdistanê hene ku, himarek zêde ji wan ji naverast û başûrê Îraqê hatine herêma Kurdistanê, 70 hezar koçberen mesîhî ji Telkêf, Tilisquf, Batnaya û Müsilîne hatine herêma Kurdistanê. Nêzîkî du milyon û heftê hezar koçber li Îraqê hene ku, nêzîkî 65-70% ji wan koçberen li herêma Kurdistanê ne. Tevî vê yekê hemû yê jî ev ji destpêka sala 2014ê were hikûmeta Îraqê budge û miaşê herêma Kurdistanê qut kiriye. Nûnerê serokwezîre herêma Kurdistanê sipasiya xelkê Kurdistanê û bi taybetî xelkê wîlayeta Duhokê kir û rola idareyên wîlayetê û bi tayabetê rola rîvebiriya

saxlemiyê ku gelek hevkariya koçberen kir û dike bilind nirxand. Hemû tedbir hatine wer-girtin daku tu nexweşîyên tirsnak di nav koçberen de belav nebin û bi hevahengî digel ajans û saziyên navdewletî kampaniyeyeke derzîlêdanê bo

hemû koçberen dest pê kiriye û rewşa saxlemiyê di bin kontrolê de ye. Hikûmeta herêma Kurdistanê nêzîkî yek milyon dolar bo xizmeten saxlemiyê bo koçberen wîlayeta Duhokê berdest kirine. Di vî warî de, warê saxlemiyê de, rola wezareta tendirusityê ya Îraqê û rîexistinê navdewletî

roleke siste. Piştî çekdarêne rîexistina terorîstiya DAİŞ çend devrîn Îraqê dagîkîrin, hikûmeta Îraqê komîteyeke taybet bo şopandina rewşa koçberen bi serokatiya Salih Mutlek cîgirê serokwezîre Îraqê pêkanî, lê heta niha wê komîteyeke weke

pêwîst alîkarîya koçberen li herêma Kurdistanê, bi taybetî di warê saxlemiyêde nekiriye. Li dor rewşa Şingalê jî, Nurî Osman nûnerê serokwezîre herêma Kurdistanê bo karûbarêne koçberen devera Şingalê dibêje ku, rewşa Şingalê gelek dijwar e, hebûna terorîstan li wê deverê bo ser jiyana hevwelatiyan gefek mezin e û bi dehan kes şehîd ketine û di gorê bo kom de bin ax kirine. Hikûmeta herêma Kurdistanê di nav xebatê cidid e ye ku, ya bi serê eżidiyan hatî li ser asta navdewletî weke jenosida bide nas kirin. rojekurd.com

İslam'ın Siyaset Ufku ve Kürdler

Siyaset kurumunun ve mefhumunun biz Kürtstanlı Müslümanlar için ne denli hayatı ve elzem olduğu hakikatini hayat bize her geçen gün pahalıya ödetip öğretiyor. Hz. Muhammed'e (sav) ilk ayetler Nur dağı Hira mağarasında 610 yılında inmiştir. Allah Rasulü kutlu mesajı aile efradından başlayarak tüm Mekkelileri Allah'ın dinine yanı İslam'a davet etmeye başladı.

Peygamberimizin eşi Hz. Hatice, en sadık dostu Hz. Ebubekir, amcaoğlu Hz. Ali ve azadlı kölesi Zeyd ilk Müslüman olma şerefine nail olanlardı. Hz. Muhammed tebliğ görevi gereği herkese tevhid dini İslam'ı anlatıyor, putlara tapılmasası gerektiğini, şırın zulüm olduğunu beyan ediyordu. Ayeti Kerime, Peygamberin tebliğde karşılaştığı eziyyet ve meşakkati, "Senin getirdiğin mesaja inanmayacaklar diye kendini helak edecek" diye anlatır. İlk 6 yılda (610-616) Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in hidayete ermesiyle Müs-

lumanların sayısı ancak 40 olmuştu. 6 yılda hak dinin çağrısına kulak veren ve davete icabet eden sadece 40 müslümandır. Kaba bir hesaplamayla yılda 7 kişi Müslüman olmuştur. Bu manzaranın Allah Rasülünü ne kadar üzdüğünü bilen Cenab-i Allah Kur'an-ı Kerim'de defaattel "Sana inanmıyoruz diye kendini tüketeteksin, helak edeceksin, harap edeceksin, mahvedeceksin, kahredeceksin" diye Hz. Muhammed'in sadece tebliğle sorumlu olduğunu, tehdinin (hidayetin) ise kendisine ait olduğunu belirtir. Hz. Hamza ve Hz. Ömer gibi cesur ve nüfuzlu kişilerin İslam'la şereflenmesinden 1 yıl sonra yani 617'de Müslümanların sayısı 40'dan 300'e çıkmıştır ve 90 kişilik bir kafile Habeşistan'a göç etmiştir. Müslümanlar Mekke'de iken müşrikler tarafından tehdit ediliyor, ötekileştiriliyor, boykot ve ambargoya maruz kalıyor, işkencelere tabi tutuluyor, hıcrete zorlanıyor ve şehid ediliyor.

girizgahtan sonra, zihni kurcalayan asıl mevzuya gelmek istiyorum. "Dühat-i Arab" yani Arapların 4 dahisi Muaviye bin Ebû Süfyan Mekke'nin fethi esnasında babası Ebû Süfyan ve annesi Hint binti Utbe ile beraber 630 yılında, Amr bin Âs 629 yılında, Muğire bin Şuibe 627 yılında, Ziyâd bin Ebî 630 yılında ve girdiği hiçbir savaş kaybetmeyen Seyfullah lâkaplı Halîd bin Veli'd ise 630 yılında Müslüman oluyor.

***

Dindar Kurd mahallesinde güclü, politik, yaraticı, sürükleşici, etkileyici, karizmatik, teşkilatçı, hamiyetperver ve liderlik özelliklerine sahip olan dostlarımız ya sisteme kurumlarında siyaset ve hizmet ederek, ya siyaseti düşünmemip kendilerine "haram" kılark, ya da medeni cesaret eksikliğinden kaynaklanan bir geri duruşla potansiyellerini ve kabiliyetlerini heba ve heder ediyorlar. Siyaset kurumunun ve mefhumunun biz Kürtstanlı Müslümanlar için ne denli hayatı ve elzem olduğu hakikatini hayat bize her geçen gün pahalıya ödetip öğretiyor.

Gelecek on yılın lider, yönetici ve idareci kadrosunun bugünkü döşetme; "siyaset hemen şimdî", olmalıdır. Yoksa bu hali pür melalımız ilelebet devam edecek.

***

Hidayet, siyasi konjonktür ve politik güç.. hepsini meczederek bir analiz yapmamız gerekiyor sanırım. **İlahiyatçı-Sosyolog*

O ÖNEMLİ İSİM YAZDI: ABD'nin en iyi müttefiki artık Kürtler!

kaleme aldı. "Kobani kavşağı" başlıklı yazısında, Phillips,

"Kürtler'in IŞİD karşısında verdiği mücadelenin, örgütün yanısıra bölgedeki dengeleri de alt üst edeceğini" kaydetti. Kobani'nin yakın tarihteki en önemli kavşak olduğunu

nun altını çizen Phillips, Batı'nın songelişmeler üzerinden hem IŞİD'le savaşan Kürtler'in ve hem de eski bir müttefik olan Türkiye'nin durumunu yeniden değerlendirmeye aldığı vurguladı. Kobani'nin hem stratejik, hem de sembolik öneme sahip olduğunu kaydeden Phillips, Kürtler'in de bu sayede bir araya geldigine dikkat çekerek şunları yazdı: "Kürtler, aralarındaki farklılıklara rağmen, zorluklar karşısında birlikte hareket etmeyi bildi. Kobani Suriye ve Türkiye Kürtleri açısından, Halepçe'nin Irak Kürtleri açısından oynadığı gibi birleştirici bir rol oynadı." Türkiye'nin Kobani'deki tutumunun, Kurdistan Hükümeti ile Türkiye ilişkilerine de

dengelerin de değişeceğini yazdı.

"ABD ile PYD arasındaki koordinasyon çok önemli sonuçlara yol açacak. ABD'nin, Türkiye'nin güvenilirliğini yeniden değerlendiren, Kürt-Amerikan ilişkileri açısından tarihi bir adım olarak PKK'yi terör listesinden düşürmeyi de göz önünde bulunduruyor.

Bölgедe artık müttefikler yer değiştiriyor. Kürtler bölgедe Amerika'nın en iyi müttefiki olabileceğini gösterdi. Kürtler'le işbirliği yapmak, IŞİD'i yenmek için çok önemli bir işlev görevi.

Phillips, akademik kimliğinin yanı sıra, ABD eski başkanlarında Clinton ve Bush ile Başkan Obama hükümetlerinde de dışişleri bakanlığı danışmanları arasında yer almıştı. yekbunawelat.com

acını görmemiz lazımdır.

Son on yılda Türkiye, Orta-doğu şartlarında endüstriyel üretim kapasitesini başarıyla söylemeyecek bir noktaya getirdiğini söylememiz lazım, ancak bu sanayi üretimi geliştirmek ülke pazarlarından ve ziyade 3. Dünya ülkelerinin pazarına yönelikti. Hem kalite hem de lojistik maliyet bakımından bu ürünlerin en iyi pazarlanabileceğii yer Sünni Arap coğrafyasıdır. Aslında bu Sünni Arap pazarında Türk sanayicisi ciddi bir sorun yaşamıyordu ancak, AKP bu pazarı siyaseten de garanti altına almak istiyordu.

Bu anlamda eski Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan 2009 yılında Musul başkonsolosluğunu açarken şunu diyor: "Bağdat bize burayı 25 yılına kiraya verdi, oysa ki biz buraya 25 yılına gelmedik, kıyamete kadar geldik." İşte bu noktada Türkiye, Suriye ve Irak'taki Sünni Araplar aleyhine değişmiş dengelerden rahatsızlığının bir işaretini olarak Musul'da başkonsolosluğunu açtı. Şam ve Bağdat'taki Şii iktidarlar uluslararası teamüllere göre Türkiye ile ilişkilerini sürdürürler de en nihayetinde Tahran'ın adamlarıydılar ve Türkiye'nin istediği siyasi bağımlılığı kabul etti. 2011 yılının Mart ayında Suriye'de olaylar patlak verince Türkiye'nin istediği fırsat doğmuştu. Suriye'de nüfusun coğuluğu oluşturan, kendisine siyaseten de bağlı bir Sünni Arap

iktidarı için kolları sıvadı. Misir'daki Müslüman Kardeşler'in iktidarından da ilham alarak Suriye'de de Müslüman Kardeşler'in iktidarı için uluslararası konjonktürün verdiği fırsatı da kullanarak uluslararası camayı beklemeden bu hedefini gerçekleştirmeye çalıştı.

2-Türkiye, gelişen sanayisi için ihtiyaç duyduğu ucuz ve sürdürülebilir enerji kaynakları ise tabii Güney Kurdistan dışında başka bir yerde değildi. Türkiye bu ucuz ve sürdürülebilir enerji elde etmek için hem Güney'deki Kurd yönetimiyle hem de PKK ile bir şekilde anlaşmak zorundaydı.

Bir taraftan Sünni Arap pazarı na hakim olacak bir taraftan da Kurd enerji kaynaklarına sahip olacak ve aynı zamanda uluslararası güç dengelerini Orta-doğu'da kendi lehine çevirecek; bu gerçekte zor bir denklemdi. Kurd enerji kaynaklarına sahip olurken de Kürtlere Ortadoğu'da mevzi kazanmasının önüne de geçmesi de gerekiyordu. Bu denkleme sahada ve gerçek anlamda Sünni Arap'larla derin ilişkilere girip ittifaklar gerçekleştiren AKP, Kürtlere konu mankeni rolünü ön görünü. Gerçekte Kürtlere hiçbir şekilde ittifak düşünmediği gibi Kürtlere Ortadoğu'da insanca yaşayabilecekleri bir statüde ön görümedi. Rojava Kurdistan'ın da ortaya çıkan defacto/filli durumu

dahi Kürtlere layık görmek bir yana bu fili durumun ortadan kaldırması için sahada her türlü kırılışkiye girdi. Bu esnada da Kürt

siyasi çevrelerden devşirdiği kalemler ile Kürtlere yönelik algı operasyonuna başladı; Ortadoğu'da büyük Türk-Kurd ittifakı doğuyor.

Bu ittifak Türkiye'yi uğuracak, Türk-Kurd kardeşliğini ebedi hale getirecek. Kürtlere zenginleşecek, "Güneydoğu'ya" tersine göç başlayacak. Çözüm süreci ile Kürtlere tüm hakları geri verilecek vesaire vesaire. Oysaki gerçekte yapılmakta olan Ortadoğu'da Kürtlere lehine meydana gelmiş olan konjonktürü Kürtlere aleyhine çevirme faaliyetleri idi.

3-Bir başka amaç da Sünni Arap coğrafyasını ekonomik ve siyasi olarak kendine bağlı hale getirdikten sonra tarihsel Türk-İran rekabetinde dengeyi kendi lehine çevirecekti. İran'ın uluslararası alanda yaşadığı sorunları göz

önünde bulundurarak İran'a Suriye ve Irak'ta mevzi kaybettireceği düşündü. Ancak İran'ın tarihsel siyasi ve diplomatik tecrübesi Türkiye'nin bu hamlelerini boşça çıraklığını rahatlıkla söyleyebilir. İran'ın Şii hilalini korumaktaki kararlılığı ABD'ye dahi adım attırdı. Savaş hala devam ediyor ancak Türkiye'nin seçtiği müttefikler metastaz geçirip tam bir canavara dönüştüler. Türkiye bir NATO üyesi ve Batı'nın ileri karakolu olmasına rağmen seçtiği bu insanlık dışı davranışlara sahip müttefikleri yüzünden uluslararası politik çevrelerde ciddi sorunlar yaşarken İran, ABD ile müzakere masasına oturdu.

Sonuç olarak şunu rahatlıkla ifade edebiliriz; Türkiye'nin Sünni Araplar üzerinden Ortadoğu'ya açılma serüveni büyük bir hayal kırıklığına dönmüşür.

Kürtlere karşı samimiyetsiz bir siyaset izlediğini, bu siyasetin Türk-Kurd ilişkilerinde ciddi bir güvensizlik krizi yarattığını ve bu güven sorundan dolayı hem çözüm süreci darbe aldı hem de ilişkiler sürse de Güney Kurdistan ile olan düğün balayını bitirdi. Türkiye bu saatten sonra Kürtlere insanca yaşayabilecekleri bir statü kazanmaları için yardımcı olursa belki bu tahribatları telafi edebilir ancak görünen o ki, hala Sünni Arap aşkı devam ediyor.

*Tarihçi-Yazar

Kurt halkın kazanımları ve değerlerinin korunması için savunma güçlerinin ortak olması gerekiyor. Bu Ortak Komutanlık biçiminde de olabilir, meclis

veya komite şeklinde de olabilir.

Murat Karayılan, PKK'nın IŞİD saldıruları sonrası Irak Kürtistan Bölgesi'nde yerlestiği bazı bölgelerden ihtiyaç kalmadığı için çekildiğini açıkladı. Karayılan "Laleş ve Duhok'ta ihtiyaç olmadığını gördükten sonra, Duhok dağlarından çekildik, Laleş'ten de çıktı."

Karayılan'dan Ortak Komutanlık Teklifi

Eğer gerek duyulursa, neresi olursa olsun oradan çıkarız" dedi.

"ETKİLERİ OLUMLUYDU"

Azadiya Welat'a verdiği mülakatın üçüncü bölümünde, Mahmur, Kerkük, Duhok ve Laleş'e kadar gönderdikleri güçleri anlatan Karayılan, "Inanıyorum ki HPG güçlerinin gönderilmesi hem Güney halkı için moral oldu, hem de peşmergeyi teşvik etti. Etkileri olumluydud" dedi.

"GEREK DUYULURSA NERESİ OLURSA OLSUN ORDAN ÇIKARIZ"

Karayılan, konuşmasının devamında şunları da söyledi: "PKK kendi ulusal görevini yerine getirdi. Güneyli kardeşlerinin imdadına yetişti. PKK girdiği yerden çıkmaz" diyorlardı. Ama biz Laleş ve Duhok'ta ihtiyaç olmadığını gördükten sonra, Duhok dağlarından çekildik,

Laleş'ten de çıktıktı. Eğer gerek duyulursa, neresi olursa olsun oradan çıkarız."

"ŞENGAL'I KURTARMAMIZ GEREK"

"Şengal'de özel bir durum olduğunu ve Kurt güçlerinin saldırıyla geçmesi gerektiğini ifade eden Karayılan, şöyle devam etti: "Saldırıya geçerek Şengal'i kurtarmamız gerekiyor. KDP, YNK ve Irak devletine çağrıda bulunuyor. Gelin Şengal'i kurtaralım. Biz kendimiz önemli bir rol oynayabiliriz. Eğer onlar gelmezse, biz kendi gerilla imkanlarımız ile yeni çabalar içerişine gireceğiz. Ama bu da zaman istiyor. Taktik meseleler böyledir."

"HIZLI BİR ÇÖZÜM GEREKİYOR"

Karayılan, bu konuda hem Kürtistan Bölgesi Hükümeti hem de Merkezi Irak Hükümeti ile temaslarının olduğunu

belirterek, "Gündeme koymak için tüm çevreler nezdinde çaba içersindeyiz. Zira, hızlı bir çözüm gerekiyor. Ayrıca güçlerimizi de hazırlıyoruz" dedi. Kürtler'in "ortak komutanlık" kurması gerektiğini de ifade eden Karayılan, bu konuda söyle konuştu: "Şimdi Kerkük'te, Mahmur bölgesinde ortaklık var. Şengal'de çok ön planda değil, zayıf da olsa zaman zaman ilişki ve koordinasyon oluyor. Bakın şimdi Kobanê'de peşmerge var. Ama üst kademe de ortaklık yok. Bize göre, mevcut koşullar bazı şeyleri zorlu kılıyor. Kurt halkın kazanımları ve değerlerinin korunması için savunma güçlerinin ortak olması gerekiyor. Ortak bir Komutanlık olmasa bile stratejide ve taktikte, genel planlar konusunda paylaşım olabilmesi için ulusal bir savunma kurumu gerekiyor. Bu Ortak Komutanlık biçiminde de olabilir, meclis veya komite şeklinde de olabilir."

"Kürtçe eğitimi önemsiyoruz"

Tanıtım programının altıncısını düzenleyen Selahaddin Eyyubi Üniversitesi etkinliğinde, bir konuşturma yapan SEU Rektörü Prof. Dr. Ekrem Doğan, Kürtçe eğitimi önemsiyoruz'ı belirtti. Bu yönde atacıkları adımlar hakkında açıklamalarda bulundu. Selahaddin Eyyubi Üniversitesi'nden (SEU) tanımı için hazırlanan programa davet edilen Mesleki Teknik ve İmam Hatip liselerinin idarecileriyle bir araya gelen SEU Rektörü Prof. Dr. Ekrem Doğan Kürtçe eğitimi önemsediklerini belirtti,

Yerel Diller Enstitüsü bünyesinde de Kürtçenin üç lehçesinin de içinde bulunduğu yüksek lisans programları açacaklarını söyledi.

Diyarbakır'daki Mesleki Teknik ve İmam Hatip liselerinin idarecilerinin ağırlandırdığı Üniversite etkinliğinde bir konuşturma yapan Prof. Doğan, 'Geçmişten gelen gücümüzle aydınlichkeit yarınlara' slo-

ganiyla bu toprakları tarihte olduğu gibi yeniden ilim/bilimin yuvası yapmayı hedefliyoruz. İlk yıl, 5 programla eğitim-öğretimme başladık ve 2015-2016 döneminde rakamı 20'nin üzerine çıkarmayı amaçladık." dedi.

"Kürtçe eğitimi önemsiyoruz"

Türkiye'nin batıdaki üniversitelere farklı olarak Kürtçe eğitimi önemsediklerini de belirten Prof. Doğan, Hemşirelikte Kürtçenin Kurmancı/Zazakî lehçelerinin, dış ticarette ise Soranî lehçesinin öğretileceğini kaydetti. Prof. Doğan, Yerel Diller Enstitüsü bünyesinde de Kürtçenin üç lehçesi üzerinden yüksek lisans programları açacaklarını sözlerine ekledi. (İLKHA)

Prof. Kadri Yıldırım serbest bırakıldı

Artuklu Üniversitesi'nde gözaltına alınan üniversitenin Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Kadri Yıldırım ile birlikte 24 kişi serbest bırakıldı. Mardin Artuklu Üniversitesi'nde "yolsuzluk" ile ilgili mahkemeye sevk edilenlerden 5'i tutuklandı. Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Kadri Yıldırım ile birlikte 24 kişi serbest bırakıldı. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Artuklu Üniversitesi'nde bazı ihalelerde yolsuzluk yapıldığı iddiasıyla yapılan operasyon kapsamında gözaltına alınıp, dün adliyeye sevk edilen 51 kişinin sabaha kadar devam eden savcılık sorularının ardından mahkemeye sevk edilen 29 kişiden 5'i tutuklandı. Tutuklanma gereği ise "suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, örgüt üye olmak, örgüt kapsamında ihaleye fesat karıştırmak, kamu kurumu aleyhine nitelikli dolandırıcılık, gizli bilgilerin açıklanması" iddialarından oluşuyor. Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Kadri Yıldırım'ın da aralarında olduğu 24 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. *İlike Haber*

Ortadoğu'da Kürdleri ne bekliyor?

İhtimal olarak ortaya çıkan durumda. Hem Bağdat Hükümetiyle süregelen köklü anlaşmazlıklar hem de Bağdat'ın Irak üzerindeki kontrolünün hızla zayıflaması, Irak Kürtistan'ı bağımsızlık seçeneğine biraz daha yakınlaşmış durumda.

Lâkin bağımsızlık Irak Kürtistanı durumunda bile epey zor görünüyor çünkü Kürtistan'ın da içinde olduğu Ortadoğu'da iş yapma yeteneğine sahip devletlerin (Türkiye ve bir miktar da İsrail hariç) neredeyse tamamı, bilhassa da ABD ve İran, Irak Kürtistanı'nın bağımsızlığından pek de hoşnut olacağa benzemiyor. Kürtistan Demokratik Partisi (KDP) haricindeki Kürt partilerinin bağımsızlık seçeneğine KDP kadar meftun olmayı da Irak Kürtistanı'nın bağımsızlaşması ihtimalini güçleştiriyor. Sonuç olarak, bölgedeki altüst oluşu pek çok Kürdü heyecanlandırmış olmakla beraber, ortada bütün Kürtistan bir yana, Irak Kürtistanı için bile bağımsızlığı mümkün kılacak kadar büyük bir altüst oluşu yok henüz. Öte yandan, sözünü ettigim altüst oluşu, bağımsızlık seçeneğini cari kılmanın olmakla beraber Türkiye, Irak, Suriye ve İran Kürtleri arasındaki teması, dayanışmayı ve işbirliğini çokça derinleştirmiştir. Bu hal Türkiye, Irak, Suriye ve İran Kürtleri arasında, Kürtlerin akibetine dair ortak bir perspektifin gelişmesini hızlandıracaktır, bunu da kaydetmek lazımdır. Türkiye, Irak Kürtistanı'nın statükosunun Kurtler lehine bozulmasına en büyük destekçi olarak görünenler. Bunun da

iki temel sebebi var. Evvela, Kürtistan'ın doğal kaynaklarının dünya pazarlarına ullaştırılmasında kilit ülke konumunu ele geçirmek istiyor. Arap Baharı'nın ve İhvan çizgisinin çöküşünün ardından, Türkiye'yi bölgesel güç yapabilecek tek dinamik olarak bu kalmış görünüyor. İkincisi,

Türkiye Devleti, Türkiye Kürtlerinin esas temsilcisi PKK hattını KDP hattıyla dengelemek istiyor. Belli ki AK Parti Türkiye'si hem kültürel yatırımlar, hem bölgesel ve küresel vizyon, hem de iktisadi eğilimler itibarıyla KDP hattını PKK hattına kıyasla kendisine daha yakın buluyor. AK Parti, Kurtler ve Türklerin AK Parti vizyonuna yakın bir vizyonda ortaklaşabileceğine inanıyor belli ki. Irak Kürtistanı'nda Kürtlerin yanında tutum alan Türkiye'nin, Suriye'de Kürtlerin olağanüstü kantonal çözüm karşısında durmasının ardından AK Parti'nin sözünü ettigim vizyonu var. Ancak, gerek bölgedeki altüst oluşu derinleşmesi, gerekse de PKK ile yürütülen çözüm süreci AK Parti'nin yürütülmekte olduğu 'Irak Kürtleriyle ortaklı, Suriye Kürtleriyle husumet' siyasetini olduğu gibi devam ettirmeyi zor-

laştıracak görünüyor. PKK ile yürütülen çözüm sürecinden geri dönmesi imkânsız yakını bir ihtiyat olduğundan Türkiye'nin yakın bir vadede Suriye Kürtlere dönük hasmâne tutumunu değiştirmesi sürpriz olmaz.

Kürtlerin bulunduğu ülkelerde tâbi oldukları statükonun değişmesinin kaçınılmazlığını, İran dahil, bölgesel aktörlerin hemen hepsi kabul etmiş durumda. Ancak, bölgesel aktörlerin neredeyse hepsi, söz konusu değişikliğin Kürtistan'ın da yer aldığı geniş havzadaki statükoyu bölgesel ya da küresel aktörlerin birinin ya da birkaçının lehine değiştirmesine vesile olmasını da istemiyor. Bu hâl, yine hemen her aktörü, Kürtlerin tabii oldukları statükonun değişme hızına ve biçimine dair epey muhafazakâr ve temkinli kılıyor.

Bu muhafazakârlık son zamanda en belirgin biçimde Irak Kürtistanı'nın akibetine ilişkin tartışmalarda gözlemlendi. Geçen birkaç ay da göstermiş olduğu soğuk tavır belli ki Avrupa'da aynen yankılanmadı. İşaretler, Almanya, İtalya ve Fransa gibi güçlü Avrupa devletlerinin bağımsız Kürtistan seçeneğine daha kolay ikna edilebilir olduğunu gösteriyor. Son olarak, Irak Kürtistanı idarecileri, bölgesel ve küresel aktörleri Kürtistan'ın bağımsızlığının bölgelerdeki dengeleme Türkiye'nin lehine bozmayacağını ikna etmeleri gerektiğini giderek daha fazla idrak etmiş gösteriyor. Bütün bu dinamikler, Irak Kürtistanı'nın bağımsızlığını, zor olmakla beraber, hepten imkânsız olmadığını gösteriyor. aljazeera.com.tr

США опять обещают пешмерга тяжелое оружие

Президент Курдистана и главнокомандующий курдскими силами пешмерга Масуд Барзани обратился к Соединенным Штатам с настоятельной просьбой поставить Курдистану тяжелое оружие, с помощью которого можно реально бороться с боевиками "Исламского государства" (ИГ). Источник, близкий к вопросу, сообщил "BasNews", что во время встречи, прошедшей на прошлой неделе в Эрбите между Барзани и

председателем американского объединенного комитета

начальников штабов, генералом Мартином Демпси, пред-

"Газпром нефть" планирует пробурить первую поисковую скважину на блоке Halabja в иракском Курдистане в 2015-2016 годах

"Газпром нефть" планирует пробурить первую поисковую скважину на блоке Halabja в Курдистане /Ирак/ в 2015-2016 годах. Об этом сообщается в корпоративном издании "Газпрома". В настоящее время на блоке Halabja компания планирует завершить сейсморазведочные работы 2D объемом 1 тыс погонных км. На блоке другом блоке в Курдистане - Garmian - компания продолжает доразведку открытого месторождения и подготовку его к полномасштабному освоению.

Всего на блоке пробурено

пять скважин - две в 2011 году, одна - в 2013 году и две - в 2014 году. В конце 2014 года - в начале 2015 года "Газпром нефть" также планирует завершить испытания поисковых скважин на блоке Shakal. По результатам бурения возможно выполнение дополнительного объема 3D-сейсмики и бурение разведочных скважин в 2015-2016 годах. Как ранее сообщал ТАСС, летом 2014 года "Газпром

нефть" приступила к геологоразведочному бурению в Курдистане, начав бурение поисковой скважины на блоке Shakal. "Газпром нефть" получила проекты на территории

ставитель США согласился поставить в Курдистан танки и бронетехнику в рамках военной поддержки Ирака со стороны США. Это был последний из многочисленных запросов Барзани касательно поставок пешмерга эффективного оружия. Как сообщает агентство, Демпси сказал, что на основании договора, который был подписан между США и Багдадом, США скоро передадут иракским силам некоторое количество танков и бронетехники, часть из которых будут получены пешмер-

га. Генеральный секретарь министерства пешмерга, Джабар Явар, подтвердил эту договоренность, сказав, что "Барзани просил о различной поддержке со стороны США", но не раскрыв информацию о типах оружия, запрошенного у Вашингтона. "Военная поддержка будет оказана иракской армии со стороны государств - членов коалиции, сформированной против боевиков ИГ. Часть этого оружия будет выделена для министерства пешмерга", добавили Явар.

В Эрбите пройдет международный марафон, посвященный силам пешмерга

Эрбильский международный марафон 2014 года пройдет под лозунгом: "Пешмерга – защитники мира и сосуществования". Деньги, которые будут собраны на мероприятии, пойдут на поддержку беженцев и внутренне перемещенных лиц в Курдистане.

Генеральный координатор ежегодного марафона Абдулкадир Юнус сообщил "Bas-

News", что забег состоится 29 ноября на десятикилометровой трассе. "Мы приглашаем принять участие всех борцов за мир - мужчин, женщин, детей, спортсменов - любой желающий может принять участие в марафоне либо на индивидуальной основе, или в качестве группы, представляющей НПО, учреждения ООН, университеты, школы,

спортивные клубы или любые другие неформальные объединения", сказал Юнус.

Эрбильский марафон – международное спортивное мероприятие, проводимое в поддержку любви, мира и сосуществования в Ираке. Он представляет собой послание миру о том, что курдское сообщество стремится к миру и справедливости в своей

стране. Марафон поддерживает широкий диапазон международных партнеров и сторонников. Заинтересованные в участии могут зарегистрироваться он-лайн на сайте www.erbil-marathon.org, отправив сообщение на адрес: erbilmarathon@gmail.com или позвонив по телефону: 0750-777-0578 0750-777-0578

Болельщики приглашаются к беговой дорожке эрбильского парка Абдулрахман, напротив отеля "Divan".

Курдский вопрос вновь в

дящие в соседнем Ираке не подвластны Анкаре. Недавно министр природных ресурсов в

мирового терроризма. Джихадисты все еще контролируют значительные территории в

Ираке и Сирии. Если верить недавно опубликованному в журнале Forbesрейтингу, группировка "Исламское государство" является самой богатой террористической организацией в мире. Некоторые наблюдатели полагают, что её численность будет расти. На

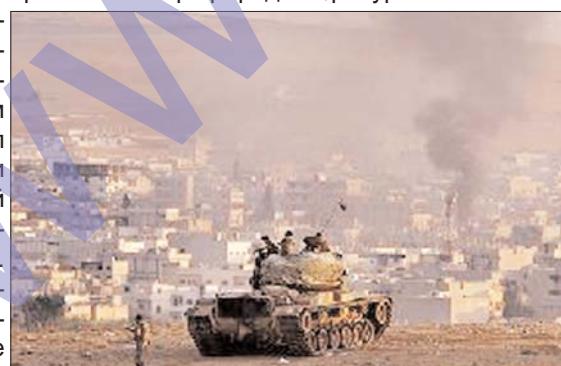
стран Европы и Ближнего Востока. В сентябре 2014 года исламисты воспользовались нестабильной политической ситуацией в Сирии и развернули наступление на Кобане. Но боевики натолкнулись на ож-

ПОВЕСТКЕ ДНЯ

сточенное сопротивление курдских ополченцев, вставших на защиту мирного населения. Количество беженцев, направлявшихся в соседнюю Турцию, с каждым днем увеличивалось. Соединенные Штаты и их союзники явно недооценили военные возможности ИГ. Провозглашение исламистами Халифата летом 2014 года стало событием, изменившим баланс сил в регионе. Теперь Саудовская Аравия наряду с другими арабскими странами направила свои BBC для нанесения ударов по позициям боевиков на сирийской территории. Дамаск был проинформирован о готовящейся операции. А ведь еще недавно Эр-Рияд активно подталкивал Вашингтон к войне против режима Башара Асада.

Но воздушная кампания, начатая в сентябре, оказалась не слишком результативной. Силам коалиции удалось остановить продвижение боевиков

в ряде провинций Ирака и Сирии, но и только. Турция, обладающая мощной сухопутной армией, не вмешивается в конфликт по политическим соображениям. Сегодня весь цивилизованный мир наблюдает за тем, как курдские бойцы ведут неравный бой с террористами за Кобане. Американские BBC сбрасывают ополченцам оружие, боеприпасы и медикаменты, но помощь не всегда доходит до адресата. В прошлом месяце джихадистам удалось перехватить часть военных грузов, сообщил Сирийский центр мониторинга за соблюдением прав человека. Словом, ополченцам придется рассчитывать в основном на свои силы. После заявления, сделанного в Париже лидером партии Курдский демократический союз Салехом Муслимом – он выразил уверенность в том, что Кобане будет скоро освобождён – защитники города перешли в наступление. Боевики ИГ были отброшены на юг. На днях курды взяли под контроль дорогу Халандж-Айн-эль-Араб, которая использовалась исламистами для снабжения своих вооруженных формирований. Юрий Сосинский-Семихат, специально для "В кризис.ру" kurdistan.ru

курдском правительстве Ашти Хаврами заявил, что экспорт нефти из Иракского Курдистана в 2015 году увеличится до 500 тысяч баррелей ежедневно. С июня 2014 года нефтедобыча в этом регионе выросла на 60%, отметил он.

Тем временем на Ближнем Востоке продолжается воздушная кампания против "Исламского государства". Ежедневно американские военные самолеты наносят

стороне ИГ сражаются от двадцати до тридцати одной с половиной тысячи боевиков – это данные ЦРУ. Представитель курдских военизованных отрядов "Пешмерга" Фуад Хуссейн приводит другие цифры: группировка ИГ способна мобилизовать на захваченных территориях несколько сотен тысяч бойцов. Напомним, что США удалось сколотить мощную коалицию против ИГ, в которую вошли более 40

Президент Иракского Курдистана
Масуд Барзани заявил в пятницу, что
Багдад отправит Эрбили \$ 500 млн. в

Эрбиль получит от Багдада \$ 1 млрд.

рамках соглашения, достигнутого между сторонами на прошлой неделе в ходе решения их бюджетных споров. "Мы договорились, что Багдад отправит Курдистану \$ 1 млрд. в два этапа, и в ответ мы дадим Багдаду 150 000 баррелей нефти [в день]", сказал Барзани на пресс-конференции. Президент добавил, что, согласно договоренности, нефть будет экспортиться из Киркука по нефтепроводу Курдистана в Турцию. Наджиб Наджиб, член парламентского

финансового комитета Ирака, сообщил "Rudaw", что деньги прибудут в Эрбиль в понедельник через центральный банк Ирака. Курдский министр финансов в правительстве Ирака, Хошияр Зибари, заявил в среду, что практические шаги соглашения уже сделаны и что бюджет Курдистана на 2015 год будет в центре внимания будущих переговоров между обеими сторонами.

Зибари сказал, что трансфер в \$ 500 млн. был первым, отправленным

Багдадом в Эрбиль в этом году, несмотря на их общее противостояние "Исламскому государству" (ИГ), и что бюджетный спор между Ираком и автономным Курдистаном сыграл роль в увеличении проблем Ирака. Договоренность, о которой идет речь, была достигнута в начале этого месяца между министром нефти Ирака, Аделем Абдулмахди и курдским правительством. Курдские и иракские лидеры заявили, что это соглашение должно стать первым шагом к решению разногласий между обеими сторонами по вопросам бюджета, сил пешмерга и нефтегазового экспорта.

Высокопоставленная делегация Регионального правительства Курдистана (КРГ) прибыла в Вашингтон на этой неделе, чтобы встретиться с представителями администрации США, членами Конгресса и ведущих научных учреждений. Фуад Хусейн, руководитель аппарата президента Курдистана, и министр Фалах Мустафа, начальник отдела внешних связей КРГ, наносят визиты в Вашингтон несколько раз в год, чтобы обновлять связи с администрацией и Конгрессом США, а также информировать их, экспертов, комментаторов и дипломатов о событиях в Курдистане и Ираке. Это их третий визит в этом году. В понедельник д-р Хусейн и министр Мустафа провели встречи с сенаторами Карлом Левином и Майком Ли

Военная и гуманитарная помощь в повестке дня курдской делегации в Вашингтоне

из Комитета Сената по вооруженным силам, чтобы представить им последние данные о борьбе с "Исламским государством" (ИГ) и о военных нуждах сил пешмерга. Сенатор Левин, председатель комитета, заявил делегатам: "У вас есть много хороших друзей на Капитолийском холме, в том числе и я сам".

Со своей стороны, д-р Хусейн сказал: "Пешмерга - это единственная последовательная, надежная сила в регионе, которая готова и в состоянии противостоять ИГ. С тяжелым оружием, оборудованием и подготовкой мы можем быть силой, которая будет наступать, и, в конечном счете, уничтожит этих террористов".

"Исламское государство" (ИГ) поставило на поток распродажу археологически значимых артефактов Ирака и Сирии. Они используют полученные от продаж деньги, чтобы купить оружие и боеприпасы. Посредством контрабанды достояния музеев перепродаются на мировом черном рынке.

За полгода войны на захваченных территориях боевики уничтожили многочисленные исторические памятники, в том числе старейшую христианскую церковь, религиозные святыни езидов и какаев. Сотрудники "Интерпола" конфисковали большое количество археологических ценностей в Турции, Ливане и Иордании. Большинство украден-

Делегаты также встретились с администрацией США и представителями ООН в Госдепартаменте, чтобы обсудить гуманитарный кризис в курдском регионе. Министр

Мустафа сказал помощнику госсекретаря по делам народонаселения, беженцев и миграции Энн К. Ричард и Верховному комиссару ООН по делам бежен-

Д-р Хусейн и министр Мустафа встретились с заме-

стителем помощника секретаря Джеральдом Фейерстейном, чтобы обсудить переговоры КРГ с Багдадом. Д-р Хусейн попросил США вынудить иракское правительство соблюдать Конституцию и перечислить долю КРГ в федеральном бюд-

жете, добавив: "Если бы Багдад относился к нам как к гражданам Ирака со всеми преимуществами гражданства, мы были бы счастливы быть частью Ирака". В настоящее время в Курдистане находится более 1,6 миллиона беженцев и внутренне перемещенных лиц.

Многие из них вынуждены ютиться на строительных площадках, в общественных местах и школах, они не имеют никаких систем отопления и теплой одежды. В настоящее время КРГ проводит переговоры с международными партнерами, чтобы построить 26 лагерей и транзитные территории для обеспечения беженцам временного жилья.

"Исламское государство" распродает иракские и сирийские артефакты

турцию и Ливан. "То, что не разрушили бомбы и насилие, теперь разрушается радикальными салафитами", говорит немецкий археолог Маргарита. "Артефакты из районов, находящихся под контролем ИГ, продаются дешево". По данным немецких СМИ, город Мюнхен стал одним из центров перепродажи украденных древностей Ближнего Востока. При этом, покупатели украденных ценностей косвенно помогают боевикам. Как сообщают

СМИ, ИГ намерено очистить все захваченные районы от исторических артефактов путем их продажи, особенно тех, которые относятся к доисламскому периоду. Генеральный директор отдела Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО), Ирина Бокова, говорит, что "ИГ рассматривают святыни и могилы, как символы еретического культа. Всякий раз, когда они добираются до святыни или места, важных для христиан и езидов, они уничтожают

их". Как стало известно, боевики похитили более 1500 исторических текстов из Мосульского музея, который является вторым по величине музеем Ирака. Директор Багдадского Национального музея, Кайс Хусейн Рашид сообщил, что в перепродаже исторических древностей Ирака вовлечена международная мафиозная сеть. Имена бизнесменов и контрабандистов, помогающих боевикам продавать исторические ценности Сирии и Ирака, остаются неизвестными.

ных произведений переправляются в Дубай, Европу и Соединенные Штаты через

Пешмерга отразили атаку исламистов возле Мосула

Вчера курдские силы пешмерга отбили нападение боевиков "Исламского государства" (ИГ) в районе города Мосул. Как сообщает лейтенант Хидир Хусейн, силы которого дислоцированы около христианского города Тель-Искоф, боевики атаковали курдские позиции с применением тяжелого оружия возле села Батнай, но пешмерга отразили атаку. Боевики ИГ были вынуждены отступить, оставив несколько трупов.

Сообщается также, что руководство ИГ вновь призвало жителей Мосула помочь исламистам в борьбе против пешмерга и иракской армии.

Так, Исмет Раджаб, руководитель ныне эвакуированного 14-го филиала "Демократической партии Курдистана" (ДПК) в Мосуле, сообщил, что боевики встретились с племенными и религиозными лидерами города, призы-

вая их присоединиться к исламистской армии. "Лидер ИГ пригрозил местным жителям, пред-

упредив, что, если они не возьмут в руки оружие, их мужчины заставят силой. Каждая семья должна предоставить ИГ, по крайней мере, одного своего члена", сказал Раджаб. Ссылаясь на источники внутри Мосула, он сказал, что лидер ИГ предупреждал о "суровом наказании" для тех, кто послушается этого приказа.

Между тем, местные источники агентства "Rudaw" сообщили, что в городе работает трениро-

вочный лагерь ИГ, где готовят будущих террористов-смертников, и где уже прошли обучение 340 добровольцев. На прошлой неделе в своей пятничной проповеди, которая была размещена в Интернете, лидер ИГ призвал жителей Мосула присоединиться к джихаду против иракской армии и коалиционных сил, "которые хотят разрушить Исламское государство". В последние дни иракские военные чиновники неоднократно заявляли о всеобщей атаке на Мосул, чтобы освободить второй по величине город страны, захваченный боевиками в июне. Несколько дней назад премьер-министр Ирака Хайдар аль-Абади сместил более 30 иракских военных чиновников, а 15 ноября для обсуждения широкой операции против ИГ Багдад и Эрбиль посетил генерал Мартин Демпси, председатель американского Объединенного комитета начальников штабов.

"Исламское государство" снабжают оружием самолеты

"Исламское государство" (ИГ) получает оружие с помощью самолетов, прибывающих в районы, контролируемые боевиками. Об этом заявил глава службы безопасности и обороны Ирака. "Некоторые страны поставляют оружие ИГ с помощью самолетов, прибывающих в аэропорт Тель-Афара, недалеко от Мосула", сказал Хаким Залми. "Я прошу BBC Ирака разбомбить аэропорт Тель-Афара, вместе с любыми другими аэропортами, находящимися под контролем ИГ в Ираке". Это заявление прозвучало после того, как на прошлой неделе русский самолет приземлился в Багдаде с грузом оружия и боеприпасов. Этот случай и происхождение оружия расследуется специальной комиссией. "Самолет, который приземлился в Багдаде на прошлой неделе, был заполнен с оружием, и он не был первым самолетом, приземлившимся с нарушением иракского воздушного пространства", сказал Залми. "Расследование в отношении этого дела продолжается до сих пор". Русский самолет с 40 тоннами оружия и боеприпасов на борту попытался приземлиться в аэропорту Сулаймании, но, после того, как ему было отказано, он приземлился в Багдаде. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 44 (288) 24 - 30 Ноября 2014 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Турецкий премьер обещает предоставить все "необходимые средства" для безопасности Курдистана

Во время своей первой поездки в Курдистан после вступления в должность премьера

Давутоглу. "Турция будет оказывать поддержку безопасности Курдистана с помощью любых

ер-министр Турции заявил, что его страна поддержит безопасность курдов "любыми средствами". "Безопасность в Ираке важна для Турции, также как и в Курдистане" из-за "общей границы" и экономических интересов, заявил турецкий премьер после встречи с президентом Курдистана Масудом Барзани. "У нас есть экономические и торговые инвестиции в Ираке, которые составляют \$ 12 млрд., \$ 8 млрд., из них - в Курдистане", сказал

необходимых средств". Со своей стороны, Барзани подчеркнул, что турецкие отношения с Курдистаном являются "близкими". Встреча прошла в присутствии нескольких курдских и турецких официальных лиц, включая начальника разведки Турции, Хакана Фидана. По словам турецкого премьера, в ходе переговоров обсуждались несколько тем, в том числе, гуманитарные усилия в регионе, беженцы и проблемы

безопасности. Давутоглу выразил соболезнования семьям погибших во время террористического акта, совершенного на этой неделе в Эрбилье.

Отвечая на вопрос, намеревается ли Региональное правительство Курдистана (КРГ) отправить дополнительные силы пешмерга на защиту сирийско-курдского города Кобани, Барзани ответил, что "это будет зависеть от обстоятельств", но Эрбиль готов отправить дополнительные силы. Турция является крупнейшим торговым партнером Курдистана, имеющим выход к морю, и стратегическим союзником в спорном экспорте нефти по трубопроводу до средиземноморского порта Джейхан. Эти отношения прошли серьезную проверку летом этого года, когда силы "Исламского государства" приблизились к курдской столице, и Анкара проигнорировали просьбы Эрбилия о помощи. Атаку террористической группировки отбили авиаудары США.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Премьер-министр Барзани встретился со своим турецким коллегой

21 ноября премьер-министр Регионального правительства Курдистана, Нечирван Барзани, встретился в Эрбилье со своим турецким коллегой, г-ном Ахметом Давутоглу, и сопровождающей его делегацией. Во встрече также приняли участие заместитель

премьер-министра КРГ, Кубад Талабани, министры внутренних дел, пешмерга, финансов и экономического планирования, туризма, дел парламента, и пресс-секретарь КРГ. Собеседники обсудили ситуацию в Ираке и Курдистане, военную обстановку и борьбу против террористической организации "Исламское государство". Кроме этого они обсудили нерешенные вопросы, стоящие между Эрбилем и Багдадом, а также отношения Турции с Ираком и Курдистаном в коммерческой, дипломатической и политической сферах. Г-н Давутоглу описал свои встречи с иракскими официальными лицами в Багдаде, состоявшиеся днем ранее, как положительные. Он сказал, что формирование нового иракского правительства дает возможность противостоять терроризму и решать проблемы, подчеркнув, что Турция будет продолжать оказывать поддержку и помощь Курдистану и Ираку. Ахмет Давутоглу прибыл поздно вечером в четверг в Международный аэропорт Эрбия, где его встречал Нечирван Барзани.

8 курдских выпускников стали студентами подготовительного факультета Горного Университета Санкт-Петербурга

Представительство Регионального правительства Курдистана в РФ в лице представителя Асо Бурхана выражает огромную благодарность за поддержку, содействие и сотрудничество Gazprom Neft Middle East и сообщает, что 8 молодых курдских ребят (от 17 до 19 лет), выпускники школ 2013-2014 гг.

провинции Сулаймания стали студентами подготовительного факультета Горного Университета Санкт-Петербурга. Это стало возможным, благодаря программе по поддержке образования курдской молодежи - Gazprom Neft Middle East Scholarship Program. В августе 2014 года прошел конкурсный отбор финалистов из 50 претендентов. Конкурсный отбор проводился комиссией, в состав которой вошли представители Министерства природных ресурсов, Министерства высшего образования и научных исследований Курдистана, Горного университета Санкт-Петербурга и Gazprom Neft Middle East B.V. Также 3-ое курдских студентов продолжают свое обучение в магистратуре РГУ нефти и газа им. И.М. Губкина. В рамках программы курдским студентам представляется обучение согласно программе, проживание в комфортабельном общежитии Горного университета в комнатах по 2 человека, медицинская страховка, авиабилеты СПБ - Эрбиль-СПБ и ежемесячно выплачиваемая стипендия. kurdistan.ru

Пешмерга создают специальную антитеррористическую группу

Возглавляемая США коалиция предложила Региональному правительству Курдистана (КРГ) сформировать специальные контртеррористические силы пешмерга. Чиновник из Министерства пешмерга сообщил о начале переговоров с коалиционными чиновниками в отношении этого вопроса. Обучение и вооружение спецотрядов берет на себя США. Источник, близкий к минобороны Ирака, заявил, что у Багдада нет другого выбора, кроме как полагаться на военные силы Курдистана, тем более, что администрация США настойчиво советовала правительству в Багдаде поддержать создание курдских антитеррористических сил, поскольку, по ее мнению, осво-

бодить Мосул и другие районы Ирака можно только при поддержке Курдистана. Пресс-секретарь министерства пешмерга КРГ, Халгурд Хикмет, сообщил "Bas-News", что участники переговоров между коалицией и министерством пешмерга признали важность подготовки курдских спецсил.

"В ходе наших встреч с чиновниками коалиции мы не только говорили о создании специального блока пешмерга, но и просили организовать тренировку и вооружение всех пешмерга", сказал Хикмет. "Мы подчеркнули, что вооружение и обучение всех сил пешмерга необходимо для эффективной борьбы с боевиками Исламского госу-

дарства (ИГ). Тем не менее, особые силы должны быть созданы

ны, обучены и вооружены коалицией". "Министерство обороны Ирака нуждается в помощи пешмерга. В последние месяцы мы видели, что иракская армия потеряла авторитет и моральный дух в борьбе с ИГ. [В этом отношении] силы пешмерга нельзя сравнять с иракской армией", добавил Хикмет.

ТӘSİSCİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

ÎMTÝAZ Û SERNIVÝSAR:

TAHÎR SİLÊMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:

Ramiz Qərib

Müxbirlər:

Pərviz Laçınlı

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyam
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakû 40, soqaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar

mərkəzdə yığılb səhifələnib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500